СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 12-го ВЕРЕСНЯ 1950. No. 211. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 12, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НАСТАНОВЛЕНО КРАЄВУ ВЛАДУ ПРОДУКЦІЇ

Вашингтон, 10 вересня. — На підставі доручення, переказаного президентом, секретар торгівлі Чарлс Сойер назначив Вилйема Генрі Гарисона з Ню Йорку головою Краєвої Продукційної Влади, покликаної до життя у пятницю і проголошеної в промові до народу в суботу президентом Труманом. Нова агенція буде частиною департаменту торгівлі, а її організація буде оперта на взірцях Воєнної Продукційної Ради, яка існувала підчас попередньої війни. Акт оборонної продукції підписаний Труманом у пятницю, передбачує що Краєва Продукційна Влада має пильнувати, які вироби мають мати першенство, кому приділювати матеріяли і як контролювати інвентар усіх матеріялів. Першенство матиме продукція сталі і тому секретар торгівлі і голова продукційної Влади зійдуться негайно з продуцентами сталі, щоб з ними скласти плян, які мателіялів вони потребуватимуть у своїх фабриках. Негайно після того мають бути проголошені правила для орудування всіми матеріялами. Вже з днем 30 вересня заборонений буде вивіз 39 спеціяльних сталевих виробів закордон, за вимком Канади. До інших країн вільно буде вивозити тільки за окремим дозволом. Кожної хвилини можуть появитися правила, якими буде обмежене орудування усіх засобів продукції у внутрі країни.

ДЕЗЕРТИРУЮТЬ ПЕРЕД ВІЙСЬКОВОЮ СЛУЖБОЮ.

Ню Йорк. — Міський директор поборової служби полк. Кандлер Коб виявив, що в місті Ню Йорк на кожних вісім покликаних до військової служби після асентирунку, один не являється на заклик. Таких „дезертирів" жде кара тюрми до пяти років і грошева кара до $10,000. Полк. Коб каже, що непослух не походить з незнання закону, а таки з охоти втеч від війська. Минулого тижня тільки в одним дні 116 неявилося до служби. На підставі практики з минулого пересічно 20 відсотків не підпадуть карі, бо знайдуть якесь оправдання. Одначе решта таки буде карана. Поборова служба заявляє, що не буде дальше ждати на асентированих молодців, а передасть їх імена до вжитку федерального прокуратора. Ґазети пригадують таким втікачам, що за ними буде слідити федеральне Бюро Інвестигацій, а тоді скорше чи пізніше вони попадуть в руки влади.

ТРЬОХ ЛЮДЕЙ НА ЧОЛІ ЕКОНОМІЧНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ.

Вашингтон. — Програму мобілізації на домашньому фронті будуть переводити три особи, а саме В. Стюарт Саймінґтон, предсідник Краєвої Ради Безпеки Ресурсів; Вилйем Генрі Гарисон директор велетенського телефонічного підприємства і неназваний ближче „Мр. Х". Саймінґтон буде головним мобілізатором під наказами президента. „Мр. Х" буде економічним стабілізатором і буде пробувати втримати на постійнім рівні ціни продуктів і робітничі заплати.

● **Бразилійський адмірал,** Флавіо Флігейредо де Медейрос, приїхав до ЗДА. Він зазнайомлюється з діяннями американської фльоти.

Ген. Кларк провірює боєву готовість американських військ в Европі

ЗАПОВІДАЄ НОВІ ПІДКРІПЛЕННЯ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ ВПРОДОВЖ 4 МІСЯЦІВ. — ПОЧАЛИСЯ ВОЄННІ ВПРАВИ ПРОТИ „ВОРОГА ЗІ СХОДУ".

Франкфурт, Німеччина, 11. вересня. — Вчора прибув на місцевий аеродром зі Злучених Держав генерал Марк В. Кларк, командант польових сил Армії, з метою провірки „боєвої готовости" американських військ в Німеччині та в інших країнах Европи. При цій нагоді ген. Кларк заявив, що заповіджені президентом Труманом підкріплення для американських військ в Німеччині будуть вислані впродовж найближчих чотирьох місяців. Він не назвав можливої сили цих підкріплень, але в поінформованих колах вважається, що це буде найменше п'ять нових дивізій. Заяву президента Трумана в цій справі прийнято в західно-німецьких колах з великою полекшою, стверджуючи, що це є „власне те, чого потрібно". Канцлер Аденауер, згідно з повідомленням Агенства Ройтер, мав заявити, що таке скріплення американських військ в Европі буде „дуже доброю гарантією миру". Ген. Кларк заявив кореспондентам, що він має доручення від шефа штабу Армії, ген. Дж. Л. Коллінса, провірити боєву готовість всіх американських військ поза Злученими Державами, як теж передати місцевим командантам відповідні доручення щодо вишколу військ під їх командою. Приїзд ген. Кларка до Німеччини сходиться з великими маневрами, які почнуться тут сьогодні та в яких візьме участь около 100,000 американських вояків, як теж британські і французькі контингенти, проти уявного „ворога зі Сходу". Вправи мають бути дуже „реалістичні" і почнуться „відступом", але скінчаться перемогою над ворогом. Відмовляючись відповідати на запити політичного характеру, генерал Кларк тільки ствердив, що на випадок потреби та відповідного рішення політичних чинників, німецькі дивізії могли б бути створені та цілком приготовані до боєвих завдань впродовж приблизно дев'ятьох місяців, або й скорше, хоч би вони навіть мали складатися з самих тільки рекрутів.

В ІМ'Я БОЖЕ воюють американські вояки за правду і волю в Кореї. На висуненому фронтовому пості в Кореї капелян полк. Джан Дево, з 24-го полку піхоти, відправляє Богослуження з двома вояками, як третій стоїть на сторожі в боєвій готовості.

НАДВИШКА ЦУКРУ ПРИЧИНОЮ ТРЬОХ НЕДУГ.

Шікаґо. На зїзді Американського Хемічного Товариства ствержено, що надвишка звичайного цукру в крові людини стає причиною недуги пістряка, туберкульози і ревматичних недуг, включаючи й старечої артрітіс. Досі лікарі признавали приявність великої кількости цукру у крові людей, хворих на пістряк або туберкульозу, одначе щойно перший раз ствержено, що це є причиною теж і ревматичних болів. З інших відкрить замітне використування трачиння при різання дерева як важливого погною для піднесення родючости землі.

Б. УКРАЇНСЬКИЙ СКИТАЛЕЦЬ „ПРОПАВ В АКЦІЇ" В КОРЕЇ

Іст Гемпстед, Н. Й. — Прайвет Богдан Юрків, колишній український скиталець, що недавно приїхав до Злучених Держав, закінчивши студії англійської мови в місцевій Гай Скул і опісля вступив добровольцем до Американської Армії, „пропав в акції" в Кореї — повідомлено тут його рідних, громадян Ґреченів, що були його спонсорами та з якими він жив перед вступленням до Армії. Родина пропавшого вояка відмовилася від точніших інформацій про пропавшого, як теж не хотіла дати його фотографії до поміщення в пресі, надіючись, що 25-літній Богдан міг попасти в полон або в інший спосіб опинитися поза фронтовою лінією червоних і це могло б йому пошкодити. Вони твердо переконані, що Богдан ще вернеться і зазнає тої волі, яку пішов захищати своїми грудьми. Він був членом УНСоюзу, а виїжджаючи на фронт надіслав до „Свободи" свій короткий репортаж про „Вояцьке Добраніч", що за підписом Юрій Вовк було надруковане в „Свободі" з 27-го липня ц. р.

ЗНАЧНА ВІЙСЬКОВА СИЛА ПОЇДЕ З АМЕРИКИ ДО ЕВРОПИ

З кінцем минулого тижня през. Труман одобрив плян секретаря оборони, щоб Злучені Держави вислали до Европи значну військові силу для її оборони перед совєтською аґресією. Кільки саме війська має туди поїхати, залежатиме від згоди інших країн з Північно-Атлантійського Пакту. Сенатор Генрі Кабот Лодж раджує, щоб ця сила обіймала найменше 30 приземних дивізій, а з Америки треба б вислати до Европи 10 дивізій Усі підготування переводяться для швидкого ухвалення пляну озброєння й засування політики Трьох Потуг, яких представники зїдяться в Ню Йорку. Після того має бути скликана Північно - Атлантійська Рада саме що зїдеться Генеральна Асамблея Обєднаних Націй. Застановляються теж над назначенням спільного команданта для Европи. Найбільш відповідальним на таке становище мав би бути ген. Двайт Д. Айзенгавер.

АЧЕСОН НЕ ВІРИТЬ, ЩОБ КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВМІШАЛИСЯ В ВІЙНУ

Секретар стейту Дін Ачесон заявив у промові по радіо, що самі цифри ще не є признакою сили і тому він згадав, що скромність і винахідчивість різних родів зброї має більше значення, ніж цілі орди людей. Ці слова мали відноситися до комуністичних орд. В парі з цим він сказав, що це було б просте божевілля китайських комуністів, якщоб вони вступили до корейської війни для поборювання вільних народів світу. „Більша частина Китаю в північній частині, а саме провінції Сінкіянґ, Зверхня Монголія і Манджурія це тільки з імені китайські провінції. Там саме оперують росіяни, які хочуть загарбати ці провінції для себе. Це було б розчленуванням Китаю, а це повинні добачувати провідники китайців з Пайпінґу. Отже, коли китайські комуністи не можуть нічого зискати, Ачесон думає, що вони не мають причини вступати у війну з Кореї.

СЕНАТОР ЛОНГ КАЖЕ, ЩО РОСІЯ МАЄ 40 АТОМОВИХ БОМБ.

Сен. Руссел Б. Лонг виявив, що Росія має яких 40 атомових бомб і що 15-30 з них може скинути на головні американські міста. Він сказав, що чув це від військових експертів, одначе не згадав їх імені. Якщо Росія може напасти на Америку такою силою, то обов'язком уряду є повідомити про це населення Злучених Держав, міркує сенатор. На думку сенатора війна між Росією й Америкою буде в початках повітряною війною, і аж опісля прийде до сухопутної війни. Сен. Лонг говорив про це в радіовій програмі, в якій виступали інші сенатори, які одначе не погоджувалися з Лонгом.

„МИСС АМЕРІКА" НА 1951 РІК.

Атлантик Сіті. — За утертим уже звичаєм вибрано в неділю 10 вересня „Панну Америку" після купелевого сезону в цій приморській місцевості. Нею є представниця стейту Алябами, панна Йоланда Бетбізі. Вон має 21 літ життя, з фаху співачка, яка приготовляється до опери. — В сусідній місцевості Асбері Парк вибрано „Паню Америку"—Mrs. America" на біжучий рік. Нею є пані Бетті Елін МекАлістер з Джанставн, Па.

● **Комуно-корейське радіо** повідомило про „смерть в акції" заступника міністра оборони, що був рівночасно шефом штабу армії.

● **Повне затмління сонця** буде видно в деяких районах Сибіру завтра в год. 2-гій після полудня.

ЧЕРВОНІ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ НОВИЙ НАСТУП НА ТАЙГУ

ПЕРШІ ГАРМАТНІ СТРІЛИ В ОКОЛИЦЯХ МІСТА. УСПІХ АЛІЯНТІВ НА СХІДНОМУ СЕКТОРІ.

Токіо, 11. вересня. — Рухи ворожих військ і танків в безпосередньому віддаленні від північного фронту біля Тайгу переконують, що червоні підготовляються до нового, рішального наступу на цю вузлову базу і друге по величині місто в Кореї, ще не зайняте большевиками, стверджується в повідомленні з головної квартири американських збройних сил в Кореї. — Рівночасно повідомлено, що на американські лінії і поза ними на цьому секторі фронту, у віддаленні около чотири милі від Тайгу, почали падати ворожі гарматні стріли, що теж звичайно попереджують наступ. Місто Тайгу вже вважається в безпосередній воєнній полосі, хоча до сьогодні рано стріли ще не падали в самому місті, і є тепер головною безпосередньою ціллю закроєного на широку скалю ворожого наступу. Фронт віддалений ще тільки на около п'ять миль від Тайгу. Хоча ворог має на цьому секторі фронту сконцентрованих дві дивізії з третьою в резерві, в американських і аліянтських колах висловлюється впевненість, що ворожий наступ буде відбитий. В міжчасі на східній ділянці фронту, де ворог минулого тижня був зробив пролом, захоплюючи портове місто Поганґ та наближаючись до важливої комунікаційної лінії між Йонґчон і Кйонґджу, американські і південно-корейські оборонці успішно перевели кілька місцевих протинаступів, здобули деякий втрачений терен та створили знову солідну фронтову лінію, закріпивши її новими резервами. Що більше, наступ південно-корейських сил очистив шлях від ворога, встановляючи знову важливий комунікаційний зв'язок між Тайгу і Пусан. В повідомленні з головної квартири Мек Артура ствержується, що південно корейська акція на цьому секторі успішно продовжується, при „здезорганізованому спротиві ворога". Ворожі втрати протягом останньої доби на цьому секторі обраховується на 1,377 вбитими та більшою кількістю ранених. В американському повідомленні заперечується твердження ворожої радіовисильні про захоплення евакуованої американської повітряної бази на південь від Поганґ. На фронті вздовж ріки Нактонґ, за вийнятком оживленіших розвідчих дій, не приходило до більших боїв. Ствержується, що ворог і на цій ділянці розбудовує свої позиції в очевидній підготові до нового наступу. В поодиноких місцях ворог перекидує через ріку нові сили, включно з танками. Майже жадної боєвої активности не було вчора на південному секторі, від закруту ріки Нактонґ на схід до південного побережжя. З американського боку, вправді, не називають теперішнього положення на фронті „сконсолідованим", але у фронтових повідомленнях та в коментарях не виявляється жадної тривоги щодо можливостей дальшого розвитку. Американці і аліянти все ще є в дефензиві. Відносно добра погода впродовж вчорашнього дня вможливила американській і аліянтській авіяції знову вповні використати свою абсолютну перевагу в повітрю, успішно допомагаючи піхоті у фронтових боях та знищуючи ворожі лінії, шляхи постачання і воєнні об'єкти в запіллі.

ЕСКАДРИЛЬЯ БРИТАНСЬКОЇ АВІЯЦІЇ В ДОРОЗІ НА ФРОНТ

Сінґапур, 11. вересня. — Ескадрилья літаючих човнів — Сандерленд — з Королівської Повітряної Сили відлетіла сьогодні з місцевої бази на фронт до Кореї. Вона призначена як підкріплення до інших частин британської авіяції, що на заклик Об'єднаних Націй беруть участь в боротьбі проти комуністичного аґресора в Кореї. Ескадрілья стаціонуватиме в південній Японії.

ПІВДЕННО-КОРЕЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ НАСТУП СОЮЗНИКІВ

На фронті в Кореї, 11. вересня. — Президент нападеної большевиками Корейської Республіки, Сингмен Рі, заповів вчора — на підставі власних спостережень, що великий союзницький протинаступ почнеться з кінцем жнив наступного місяця, та що він закінчиться не раніше, аж останній большевик буде прогнаний з корейської землі до комуністичного Китаю або совєтського Сибіру. Свою заяву президент Рі зложив на пресовій конференції під час несподіваних відвідин на фронті. В інших виступах перед вояками Рі висловлював впевненість щодо кінцевої перемоги над большевицьким агресором.

ФРАНЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНТРОЛІ ЦІН НА СИРОВИНИ

Париж, 11. вересня. — Французький премієр Рене Плєвен заявив, що міністер закордонних справ Роберт Шуман домагатиметься на тридержавній конференції, що за кілька днів почнеться в Ню Йорку, насамперед контролі цін на сирі матеріяли. Контроля повинна бути встановлена окремим міжнародним договором. Діло в тому, що з вибухом війни в Кореї та зі загрозою її дальшого поширення, ціни на сировини сильно збільшилися та продовжують збільшуватися, збільшуючи не тільки кошти оборони, але й захитуючи цілу господарську рівновагу. Плєвен заявив, що він має на думці насамперед ціни бавовни, вовни, ковчуку та деяких металів, як теж інших матеріялів, що їх вимагає французька індустрія, та яких, звичайно бракує під час війни. Премієр твердив, що відношення між цінами, що їх Франція платить за імпорт та краєвими коштами є одною з найголовніших господарських проблем для уряду, а добробут робітництва належить до головних передумов успішної оборони країни.

СИРЕНИ В НЮ ЙОРКУ ТІЛЬКИ ДЛЯ ВОЄННИХ СИГНАЛІВ

Розпорядок директора цивільної оборони міста Ню Йорку пригадує, що починаючи від понеділка 11 вересня всі поліційні й пожежні сирени та голосіння шпитальних амбулянсів є заборонені і будуть ужиті тільки на випадок осторогу перед нападом з повітря. Стейтова комісія цивільної оборони виходить з заложення, що на випадок нападу атомовою бомбою на Ню Йорк, буде 160,000 жертв, з яких половина згине, а друга половина це будуть ранені і бездомні особи. Вказівки для рятунку таких осіб видав голова стейтової комісії ген. Лушус Д. Клей. Він вислав їх до 122 директорів цивільної оборони в цілому стейті і пригадав їм, щоб вони були готові дати допомогу при евакууванні населення міста Ню Йорку, яке прийшло б після нападу атомовою бомбою.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ СТАБІЛІЗАЦІЮ ЦІН І ПЛАТЕНЬ

У своїй промові до населення, виголошеній в суботу в год. 10.30 ввечір, президент Труман заповів, що будуть введені різні обмеження в продукції, в контролі цін і будуть наложені нові податки, до виконання таких обмежень і контролі та щоб недопустити до інфляції гроша буде введена в життя нова Агенція Економічної Стабілізації. Докищо президент не заводить контролі цін і платень, одначе упереджає населення, що це може статися. Президент згадав теж про необхідність обмеження кредитів, яке заведено вже в пятницю на кредити при закупні авт і домашньої обстанови. Вже від 18 вересня не буде можна дістати кредиту на такі предмети поза 21 місяців.

Труман остеріг перед затіями комуністів, які змагають до світового імперіялізму і заявив, що нові обмеження потрібні на те, щоб забезпечити існування волі в світі. Для такої цілі нам треба спільно працювати і розбудовувати силу. Він виказав зарядження, які його адміністрація зробила досі для таких цілей.

В АМЕРИЦІ

● **Китайського науковця** на Західнім побережжі д-р Гсу Шенціси притримала іміґраційна служба як чужинецького комуніста. Він був головою федерального центру для турбових літаків. Поліція приловила цілі паки документів, які він вислав на свою адресу до Шанґгаю.

● **Департамент торгівлі** не дасть дозволу на вивіз яких небудь речей до таких країн, які вивозять стратегічні матеріяли до підсовєтських країн. Це зроблено після вістей з Англії, що звідтам висилали американські стратегічні матеріяли Совєтам.

● **Війна з Росією** має початися ще біжучого місяця, сказав у передвиборчій промові губернатор стейту Ню Йорк, Тома Е. Дюї. Він покликувався на інформації з урядових кол, одначе він заявив, що він у це не вірить.

● **Совєтську зброю,** приловлену в боях в Кореї, перевезуть до музею морської піхоти в Квантіко, у стейті Вирджинія. Крім зброї дістали американські вояки у свої руки російські військові авта („джіп").

ФРАНЦІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ СПІЛЬНОГО БЮДЖЕТУ ОБОРОННОЇ ПІДГОТОВКИ

Париж, 11. вересня. — Франція рішучо обстоює думку, що країни Атлантійського Пакту повинні створити спільний бюджет, з якого покривалися б всі видатки спільної оборонної підготовки в рямках того пакту. Діло в тому, що стратегічна можливість поодиноких країн не все йде в парі з її фінансовими спроможностями, хоча від їх оборони залежить теж оборона інших. Тому було б справедливо, щоби ці кошти покривати спільно, що приспішило б успішне завершення оборонної підготовки, включно зі стандаризацію зброї. Цю думку сильно заступатиме французький міністер закордонних справ на спільних нарадах зі своїми американськими і британськими колегами, що почнуться вже цього тижня в Ню Йорку. У французьких урядових колах висловлюють переконання, що Америка і Британія підтримуватимуть цей плян.

В СВІТІ

● **Маршал Тіто** вичистив двох визначних лідерів своєї комуністичної партії в Хорватії, підозріваючи, що вони співпрацюють з керованим Москвою Комінформом. Їх арештовано.

● **Винстон Чорчил заявив,** що керована ним опозиційна Консервативна партія піддержить пропозицію лейбуристського уряду щодо продовження військової служби в Британії з 18 місяців до двох років.

● **В Совєтському Союзі** обходили вчора вже п'ятий з черги „День Танкіста", вписуючи з цеї нагоди газетні статті і виголошуючи промови про „непереможність" совєтської панцерної зброї.

● **Північно-корейські** комуністи призналися, що американська авіяція майже цілком зруйнувала їх індустрію.

● **Визволені несподіваною** акцією з комуністичного полону 73 південно-корейські вояки ствердили, що комуністичне командування під загрозою розстрілу виcлало їх до боротьби на фронт.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАША ДУМКА

Від першої світової війни довелось українському народові багато дечого пережити. Він то піднімався вгору і майже досягав свого найвищого національного ідеалу, то знову котився у пропасть, щоб, вкінці, опинитись в найгіршій неволі, яку колинебудь переживав. Чи міг він у таких відносинах вдержати повну рівновагу? У тому самому часі тратили рівновагу навіть великі державні народи, зі старою культурною традицією, що ж тоді говорити про розчетвертований і поневолений український нарід, а особливо про його ідейну молодь, яка, не жаліючи свого власного життя, шукала нових шляхів, якими було б можна якнайскорше дійти до визволення і волі.

Проте, та частина українського народу, яка могла вдержати зв'язок зі західною Европою, не робила й в останній добі нічого такого, чого не було б в інших західніх народів. Це ж природне, що українська молодь, гноблена й поневірювана, ніяк не хотіла погодитись зі своїм положенням і бажала навіть у тих ненормальних обставинах, в яких вона жила, бути активною. При цьому треба пам'ятати, що великі демократії дали Польщі зброю проти неї, як вона обороняла рідну землю! Старе покоління не вказувало цій молоді кращого шляху, а піддаватись лихій долі, вона не хотіла. Якщо вона тоді вдивлялась в динаміку західної молоді й, вбачаючи у неї успіхи, пішла в дечому її шляхами, то за це відповідає не тільки вона, але бодай в тій самій мірі теж і провід старого покоління, що здебільша стояв збоку і приглядався, не знаючи, як цьому зарадити. Теж і криза духовости цілої Европи, яка відбивалась тоді на молоді всіх европейських народів, не могла не заторкнути душі української молоді. Ті вождівсько-тоталітарні впливи не були здоровими. Звідси і нездорові явища, які можна добачити, в меншій чи більшій мірі, у всіх европейських народів, включно з таким зрівноваженим та консервативним народом, як ним є англійці.

Проте, все це належить уже до минулого. Дотого, ми живемо в Америці, а тут ці речі таки цілком неактуальні. Коли є в декого які залишки цього минулого, вони помітно зникають і напевно зникнуть. Здорово думаючий загал находить тут добру нагоду перевести основну перевірку минулого, приглядаючись, як діє демократія в щоденному, практичному застосуванні, чи прислухуючись, як її розуміє та відчуває американський нарід, бо й американці продовжують вчитися демократії. Вони бо свідомі, що й їм ще далеко, щоб їх ідеальні слова відповідали ідеальному поступованню. Вчімося і ми, старі імігранти і нові, зі старшого й молодого покоління! Наші глибокі рани стараймося лікувати, а не виставляти на сонце, щоб вони ще більше роз'ятрувалися і боліли.

Таке є становище нашої газети. Знаємо, що дечого й нам не оминути та що деяку болючу правду треба й нам час від часу сказати. Але — при всьому нашому лібералізмові, з яким відносимось до наших співпрацівників — ми таки бажали б, щоб ради загального добра усяку гостроту, зокрема таку, що має особистий підклад, рішучо оминати. В Америці нашим одиноким завданням щодо української справи є видвигати її, висвітлювати і обороняти. Ніяк не хочемо бути тою поганою птицею, яка своє гніздо занечищує, а так завелось, що тих поганих птиць останніми роками було аж надто багато. Бажаємо позитивної праці для слави українського імені. Якщо український нарід в останній добі не був жертвеннішим у проливі крови за найвищі ідеали людства, то гіршим від інших народів він напевно не був. А це найважливіше! Це є наша думка.

Президент просить вибачення

З кінцем минулого тижня у Вашингтоні трапилася подія, яку можна записати як клясичний приклад демократії в дії. Президент Труман помилився, признався до помилки і просив вибачення. Це не тільки не понизило його авторитету особистого і як голови держави, але навпаки, тільки збільшило його авторитет, здобуло йому ще більшу популярність та викликало справжній ентузіязм між тими, що помилковим висловом президента слушно були обиджені.

Подія виглядала так: в Конґресі видвигнено справу безпосередньої репрезентації Корпусу Морської Піхоти в спільному штабі збройних сил, нарівні з репрезентацією Армії, Авіяції і Фльоти. В конґресовому протоколі записано відповідну пропозицію репрезентанта МекДоно з Каліфорнії, а з нею і зверненого до нього листа президента Трумана, в якому обвинувачується, що Корпус Морської Піхоти має в цій справі „майже подібну до Сталінської пропаґандивну машину" та в якому президент Труман заявляє, що „морська піхота є поліційною силою фльоти і нею залишиться, як довго я є президентом".

Ці твердження президента викликали бурю протестів, як в Палаті Репрезентантів, так і в Сенаті та в громадянстві. Не щодо його суттєвого становища, але щодо способу вислову та порівняння зі „Сталінською пропаґандою". Це сталося дня 5-го вересня. Черговового дня, 6-го вересня, командантові Корпусу Морської Піхоти, ген. Клифтонові Б. Кейтесові, вручено особисто в Білому Домі листа, в якому президент Труман вибачається за вжитий в його попередньому листі „нефортунний добір слів". Копію листа окремий післанець доручив ще додатково командантові Ліґи Корпусу Морської Піхоти, Клеєві Ніксонові, а ще один день пізніше президент Труман несподівано появився особисто на конвенції Ліґи, знову просив вибачення, заявляючи, що „коли я зроблю помилку, я намагаюся її направити". Президента, якому вручено медалю „Достойного Гостя", та його заяву Ліґа привітала з великим ентузіязмом і все вже знову є „окей".

Мимоволі насувається порівняння, який кінець був би початку такої події в будь-якій іншій країні, зокрема в Совєтах? Чи там поважився б хтонебудь критикувати Сталіна і домагатись від нього вибачення? В такому випадку полетіли б голови соток і тисяч „ворогів народу" а мільйони рабів ще були б змушені кричати Сталінові „ура" та величати його „геніяльним".

А скільки є між нами не президентів держав і не тільки відповідальних політиків, але й звичайних громадян, які були б ладні, якщо вже не признаватись до помилок і прохати вибачення, то бодай тих помилок не обороняти і не повторювати?

Віктор Приходько

„ПРОПАЩА СИЛА"

Існує у нас одна проблема — дуже важлива і цікава, а одночасно й дуже трівожна, якій, одначе, у нас не приділяється належної уваги. Це — проблема наступництва зміни поколінь, „зміни варти", — назвіть як хочете. Конкретно ж — це відсутність, брак, недостача людей для „зміни варти". В даному разі розуміємо тих людей, які можуть, готові, дорослі до того, щоби перебрати провід державного провідництва, розуміючи під цим керівні становища в національному житті. І затяжна „кріза" в Національній Раді, оскільки йде про створення Виконного Органу, це не „боротьба партій", як це деякі часописи представляють, а щось далеко поважнішого, — це брак чи відсутність людей, отої „зміни", тих „фіґур" чи „імен", які уважались би відповідними, достойними і здатними перебрати офіційний провід Нації.

Правда, людей „державного маштабу" всюди не так багато, і ми нераз з цікавістю приглядаємося, як така Франція тижнями „шукає" премієра, а про Англію наперед знаємо, що вибір у неї теж не дуже багатий: як не буде Етлі, то буде Чорчил. Пам'ятаємо також і Польщу, як там „кризи" уряду тривали по два й більше місяців і, зрештою, не знайшовши премієра та міністрів, призначали так зв. „фаховий уряд".

Але, розуміється, від цього нам не легче і нашу проблему відсутности „державних людей" ніхто за нас не вирішить.

Одначе, чи справді річ мається у нас так безнадійно? В цьому треба розібратись. Ми є такої думки і навіть переконання, що, в суті речі, справа у нас не стоїть так зле, одначе існує низка причин, що цю проблему відсутности людей у нас загострюють і коли тих причин вчасно не усунути, то ми дійсно колись можемо опинитись в положенні дуже скрутному (як от зараз), а то й безвихідному.

Отже питання стоїть так: чи маємо ми людей, що мислять категоріями державними, маштабами загально-національними, людей, що могли б керувати життям цілої Нації або окремими галузями цього життя у маштабі всенаціональному?

Наші спостереження говорять, що, в засаді, такі люди у нас є, одначе ціла низка причин призводить до того, що, фактично, цих людей ми не маємо.

І перша й основна причина — це, розуміється, відсутність нашої державности. Коли існує реальна держава, з її щоденними потребами і можливостями, коли кожда людина, що має інтерес до державного життя й будівництва, може його прикласти в реальній обстановці і показати й спробувати свої здібности, тоді, звичайно, відбувається нормальний зріст і одбір цих людей — одиниці а то й десятки з них доростають до значення й ролі діячів маштабу загально-державного.

Але в даному разі цей „ви-

(Докінчення на стор. 3-тій)

Іван Кедрин.

ВОЛЯ НАРОДУ

„Голос народу — це голос Бога" — казали римські трибуни. І були такі звеличники народправства в античному світі, що вони парафразували вислів „Добро батьківщини — — найвище право" на „Голос народу — найвищий закон". Водночас, той голос народу і та воля народу були безупинно, впродовж всесвітньої історії по нинішній день включно, або легковажені, або зловживані, відповідно до кон'юнктури й потреби накручувані, фальшовані. Недармо поняття „демаґоґії" — підхлібництва масі — та „пайдократії" — володіння юрби — ще старші, як вищеназвані прославлювання народної волі.

В українському громадянстві стало сьогодні модно прославляти голос народу і покликуватися на нього, вказуючи однаково на демократичне минуле України, як і її майбутність — у програмах усіх сучасних українських політичних організацій, включно з тими, які — делікатно кажучи — з засадами народоправства досі мали не багато спільного. Автор цих рядків не може признати слушною методу, що в часах панування демократій і залежности долі світу від демократії, треба клястися, що український політичний світ завжди був тільки демократичний і що тому, в ім'я очищування української закордонної опінії, треба промовчувати неприємне минуле. Не може погоджуватися з тією методою тому, що в політиці — як і в щоденному житті — існує одна начальна засада: не треба вважати другого дурнішим, як він ним є. Заперечувати історичні факти в часах існування апаратів політичної розвідки в усіх модерних державах і в часах, коли наші вороги безупинно зайняті постачанням відповідних матеріялів про нас усім, хто нами цікавиться чи не цікавиться, це методика нерозумна. Нам здається, що далеко правильніша методика переконати світ, що українське політично зорганізоване громадянство сьогодні йде щиро на найльояльнішу співпрацю зі світом демократії та що одиниці з вождівськими концепціями не користуються в українському громадянстві такими впливами, щоб треба було з ними поважно рахуватись.

Дивно читати сьогодні на сторінках преси лекції, що таке партії або що таке демократія, та що вся українська історія спіралася тільки на демократичному думанні і демократичних уладженнях, коли ще не так давно було модою впевняти, що нещастям українського народу було те, що він не мав „сильної руки" і що тільки „сильна влада" може спасти Україну. Навіщо закривати історичну правду, що теорія елітаризму, пропаґована у Польщі леґіоністами Пілсудського, була перещеплювана живцем на західно-український ґрунт, з тим, що таким елітарним елементом уважалось кожного члена тільки одної тодішньої політичної організації. Всі інші були неначе „поза скобками громадянства", виставлені на постійні образи, а навіть на моральний та фізичний терор. Признання цього історичного факту не пошкодить українцям в очах всього демократичного світу, якщо демократичний світ був застрашений, давав себе ображувати й цькувати та мимохіть тягнувся у хвості модних тоді гасел сильної руки й елітарної групи за механічною приналежністю до монопартійницької організації, — то нині ситуація радикально змінилася. Нині власне українська демократія є в наступі таксамо, як і демократія американська, що визволюється з пут наївної віри в можливість існування поруч себе й льояльної взаємної співпраці двох світів — демократичного й тоталітарного.

Ми читали недавно на сторінках „Свободи" виводи проф. М. Чубатого про те, що 1) демократія за англосаськими зразками є безкомпромісовою догмою. 2) самі американці тепер не завжди і не скрізь придержуються демократичної доґматики і 3) хоча український нарід мусить триматися строго демократичних принципів, проте негайне застосування їх у практиці майбутньої української держави напевне довело би до її швидкого упадку. Чи не пригадує воно оборони цигана, обвинуваченого у крадежі глечика: „По-перше, я ніколи того глечика і на очі не бачив, по-друге, коли я його побачив, то він був уже розбитий і нічого невартний, і по-третє, коли я його взяв, то лише тому, що моя натура не може опертися забірати гарні й вартісні глечики". Найуважніший читач отих недавніх статтей на тему демократії слова і дійсности не міг дошукатися логіки: Коли автор правильно каже, що до основ демократії належить почуття правовости, то чому він, вичисляючи різні друго-і третьорядні українські минулі й сучасні організації, не згадав ані словом про український закордонно-державний центр УНР і Українську Національну Раду, які спіраються на концепції правовости українського політичного проводу нав'язуваного безпосередньо до тієї історичної влади, яка вийшла таки ще найбільше з волі народу, українського народу на українських землях?! Коли автор стверджує далі також цілком правильно, що демократія — це підпорядковування меншости більшості і картає меншість, яка не підпорядкувалася більшості на громадських зборах у Німеччині, Англії чи Бельгії, тільки творила паралельні другі організації, то чому він не знайшов слова догани для тієї одної політичної партії, яка спершу належучи до Української Національної Ради, вела ввесь час нельояльну роботу проти неї, а врешті виступила, заповідаючи творення другого політичного центру?!! Яке порівняння вартости двох громадських організацій на малому терені одного з західно-европейських країн із значенням всеукраїнської політичної репрезентації?! І коли Автор признає, що демократія є спасенням світу, то як він погодить свої навчання землякам завсіди і всюди підпорядковуватися волі більшости з історичними прецедентами інших народів, що більшість захоплювалась ідеями тоталізму, та при льояльній демократичній поставі демократичної меншости захоплювала владу, щоб брутально ту меншість негайно зліквідувати та штовхнути власний нарід і ввесь світ у безодню в ім'я тоталітарного дурману?!

Нема ненарушних людських доктрин. Життя є нормативним чинником усіх доктрин, і в житті народів історія має вчити їх, котрих доктрин треба триматися цупко й непорушно, та котрі відкидати, як життьово шкідливі. Більшість українського народу в 1917/20 рр. була „невтральною", жменя боролася проти народної темряви, проти „волі народу", що серед століття неволі втратив державницьке почуття. Чи меншість мала капітулювати перед більшістю?! Здається, не треба пригадувати історичних прикладів, коли жменя протиставилася велетенській більшості народної маси і потрясала її приспаним сумлінням!

М. Дмитренко.

МИХАЙЛИК

Оповідання з української визвольної боротьби наших днів.

13)

Раз Михайликові було дуже тепло і м'яко, лиш у грудях хрипіло і ноги й руки дуже боліли, як він збудився. Михайлик не збудився б, але хтось поклав йому на голову холодну добру руку, і це збудило його. Він побачив над собою очі в сльозах:

— То ви, моя мамо? — шепнув він.

— Він притомний, Боже мій; — скрикнула радісно „мама", аж Михайлик злякався. — Ні, дитинонька, я не твоя мама. Ти в мене, у тітки Доці, але лежи спокійно, як у хаті біля мами своєї, лежи, — додала вона.

Михайлик дивиться понад себе. Він бачить білу стелю. Він сам на подушці і під периною. Йому було б дуже добре, лиш у грудях хрипить і коле, і все тіло дуже болить. Михайлик хоче ще щось подумати. Він роздивляється кругом. У кутку сидить якесь невеличке дівча, що вліпило в нього великі очі. Воно надулось, не озивається, лиш недовірливо придивляється. Михайлик пригадав собі сову, яку він раз бачив. Його огортає неохота. Таке дівча! Михайлик ще щось хотів пригадати, та забув.

IV.

Вже весна, і Михайлик уже встає з ліжка. Він пройшов важке запаленяя леґенів і мало не втратив відморожених ніг. Також з руками була біда. Та молодість і тітка Доця таки перемогли недугу, Михайлик, хоч блідий ще, аж прозорий, живе і буде жити.

Тепер він має інший клопіт. Він зовсім загубивсь від відділу і ніяк не може його відпитати — в станиці не знають нічого, і в кущі не знають. Михайлик знає тільки, що раненого командира змісця взяли були якісь кур'єри і повезли кудись у санях. Що було далі, чи живе він, чи здоровий — не можуть довідатись ні Михайлик, ні тітка Доця.

Тітка Доця дуже до Михайлика добра. Вона припадає біля нього, як біля рідного. „Хай Бог за це винагородить моїй дитині", — каже вона і зараз довго думає про свого сина, що теж в УПА. Лиш дівчина ця їй противна Михайликові, вона його, Михайлика, боїться і завжди дивиться спід ока по-совиному.

Тітка Доця нераз згадує Михайликову маму як ця там десь бідна журиться. Михайлик у гарячці часто кликав її. Командир колись казав йому... Одне слово, Михайликові тепер соромно за його втечу від мами, і він хотів би якось з нею „помиритися".

Раз у неділю тітка пішла до церкви, а в хаті було так чисто і тихенько, крузь вікна потоком лилось весняне сонце. На вікні, ліниво розложившись на сонці, муркотів кіт. Білий метелик, що розвинувся думаючи, що вже літо, товкся у тітчиних міртах і виривавсь кріз шибку надвір.

Михайлик витягнув із скрині папір перо й „атрамент", розложив це все перед собою і, перекривляючи голову, взявся писати листа:

„Дорогі мамо! Насамперед доношу Вам, що я цілий і здоров. А потім зараз хочу Вас просити, жибисьтисі на мене не гнівали, ані не були на мене не добрі, за то, щом Вам зробив. Ви, Мамо, не знаєте, як я вже хотів іти на тую посаду, а Ви були би мене не пустили. Та посада в мене така, як у Попкового Івана, небіжчика, була або у небіжчика стрийкового Василя. Дуже мені сі на ній сподобало, а найбільше тому, щом знав, що щось роблю, так, як самі найліпші робітники. Нераз ми було тежко, Мамунцю. Якби Ви були, був бим плакав, а так, та де! Тепер бувім страх хорий, а найгірше, щом позбувсі свого дирехтора. Загубивім його і не знаю, чи знайду, а такий добрий був, як тато рідний. Не знаю, що я на світі буде без него робити. Тепер я нанявсі ту в єдної господині. Якім був хорий, то вона коло мене ходила так, як Ви Мамунцю.

Напишіть ми ще, Мамунцю, чи онтії, ті непрошені гості, що до нас понаїздили, не напастують Вас за мене, та й хто з наших хлопців жиє ще, а хто несподіванов смертев помер, як от: вуйків Мирон або Стефко з лугів.

Більше не маю що такого писати, іно прошу Вас, вже ми то забудьте, що Вам наробив, і чекайте, аж прийду до Вас з директором і всіми нашими вуриднками, а якбим не прийшов, то не плачте, бо ще не такі не верталисі.

З тими словами будьте здорові та благословіть мене.

Ваш син.

На третю неділю прилетіли ластівки, і прийшов до Михайлика лист:

— Мій сину солодкий! Дужес скривавив материнське серце. Такус ми гризоту зробив був! Та най Ти Бог того не пам'ятає, так як і я не пам'ятаю. Я, яким вчула тогди, жи в селі був той Твій дирехтор — заразім подумала, що Ти полетів за ними алем сі ніц не могла довідати. Ой, синоньку мій, чи не з ними моє серце — та ти ще такий маленький був і єден-одинокий. Не знаю, як Ти там тими ноженьками за ними підбігаєш, та як тими ручками свій тежкий каламар носиш. Цілий той Твій лист я скупала в слезах, а вже найбільше то місце, де про хоробу якусь говориш. Яка то хороба, дитинонько?

Протокол з XXII. Звичайної Конвенції
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,
яка відбулася в днях 22-28 травня 1950 року в готелі Голенден, Клівленд, О.

Учасники XXII. Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ:

ГОЛ. ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ: **Григорій Герман**, діючий гол. предсідник; **Марія Малевич**, заступниця гол. предсідника; **Дмитро Галичин**, головний секретар; **Роман Слободян**, головний касієр.

ГОЛ. КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: **Дмитро Капітула**, Володимир Гриняк, д-р Амвросій Т. Кібзей, Іван В. Іванчук, Степан Куропась.

ГОЛ. РАДНІ: **Павло Дуда, Стефан Слободян**, Іван Романишин, Тарас Шпікула, Володимир Дідик, Ґеновефа Зепко-Жеребняк, Микола Дависькиба, Іван Кокольський, Дмитро Шмагала, Олена Штогрин, Петро Кучма.

Делегати:

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делегата
1	3	Володимир Л. Чернега
2	3	Микола Тодорів
3	2	Данило Слободян
5	2	Михайло Галан
	2	Іван Сидор
7	3	Андрій Капітула
8	2	Пилип Гарасимів
	2	Василь Мандзій
9	2	Павло Нарадко
10	2	Василь Глива
11	2	Теодор Володщук
13	2	Іван Урбан.
14	2	Михайло П. Отрок
	2	Михайло Васараб
17	2	Марія Плечій
18-416	1	Анна Пупчик
20	2	Матвій Прихітько
	2	Іван Підперигора
21	2	Теодор Смик
22	3	Павло Каня
23	2	Анна Прискович
24	2	Антін Круль
25	3	Др. Лука Мишуга
28	2	Микола Бабяк
29	3	Михайло Малищак
30	2	Михайло Філіпс
31	2	Кирило Феценко
33	2	Анна Дзюрдзович
	2	Анна Дудик
36	3	Евдокія Герула
37	2	Анна Погранична
38	2	Василь Нусь
	2	Михайло Тарбій
39	2	Олекса Шмоналюк
	2	Іван Пігуляк
	2	Віктор Осухівський
40-60	2	Володимир Вітковський
42	3	Петро Головачук
44	2	Лука Демчук
45	2	Михайло Дубас
	2	Антін Гарасим
	2	Микола Сеник
46	2	Степан Матчак
47	2	Марія Заблоцька
48-278	2	Михайло Нагребецький
49	1	Микола Юречків
50	2	Петро Гіль
52	2	Дмитро Хрупалик
53	3	Карло Сачко
54	2	Антін Маланчук
55	3	Марія Шандровська
56	2	Михайло Медвідь
57	2	Григорій Недільський
	2	Іван Барна
58	2	Антін Шанайда
	2	Михайло Дацковський
59	2	Михайло Галькевич
	2	Юрій Добош
62	2	Василь Відей
63	2	Микола Панчик
	2	Дмитро Турко
	2	Марсель Опалка
64	2	Іван Бурний
65	3	Андрій Сміт
66-184	2	Іван Лазорчик
67	2	Іван Патуляк
69	3	Михайло Ликтей
70	2	Пилип Дмитриха
	2	Володимир Кушнір
71	2	Анна Іш
72-32	2	Анна Келлер
73-454	2	Дмитро Лободяк
74-313	2	о. Степан Мусійчук
75	3	Іван Слупецький
76	2	Петро Цап
	2	Василь Салабун
77-273	2	Петро Федаш
78-424	1	Іван Петрунцьо
81	2	Михайло Влаущак
83	2	Роман Карбівник
	2	Олекса Бабак
84	2	Петро Е. Дудко
85	3	Онуфрій Костюк
86	2	Павло Саламаха
87	2	Микола Трояновський
90	3	Іван Чепа
91	2	Михайло Хаць
	2	Петро Кочірка
93-387	2	Пилип Беньковський
94	2	Іван Заблоцький
	2	Андрій Патра
	2	Володимир Крушельницький
96	2	Володимир В. Кульчицький
	2	Дмитро Василяк
97	3	Василь Бродський
98	2	Іван Дудиш
99	2	Степан Лаврик
100	2	Андрій Цебак
102	2	Микола Бусько
	2	МиколаОлексин
	2	Микола Бобечко

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делегата
103	2	Павло Стецик
104	3	Михайло Зельвак
105	2	Юрій Марущак
	2	Дмитро Слободян
106	2	Осип Коцовський
	2	Григорій Дацьків
107	2	о. Павло Дармець
108	2	Михайло Колодій
109	2	Михайло І. Шепеляк
112	2	Ева Лялюк
	2	Марія Федак
	2	Роза Купчик
113	2	Нестор Корчок
116	1	Павло Стадник
117	2	Микола Чудакевич
118	2	Михайло Сарахман
119	1	Марія Білан
120	3	Ілько Кобаль
121	3	Олекса Гадз
123	3	Василь Бадан
124	2	Іван Драбик
125	2	Ксеня Плитяк
	2	Іванка Подола
126	1	Григорій Дідів
127	2	Максим Левицький
	2	Ілія Вула
128-422	2	Володимир М. Сеньків
130	2	Іван Серединський
	2	Михайло Коваль
	2	Григорій Лучанко
132	2	Дмитро Сова
133	3	Мирон Литвин
134	2	Роза Жук
136	3	Осип Сусь
137	3	Степан Колодруб
138-434	2	Михайло Когут
139	2	Дмитро Копіль
140	2	Степан Нановський
141	1	Осип Якіма
142	3	Петро Остапчук
143	3	Павло Ляндяк
144-408	2	Михайло Фединський мол.
145	2	Антін Лаврук
146	3	Іван Панчук
147	2	Василь Ракочий
	2	Іван Рудакевич
	2	Іван Федорак
149	1	Марія Стецьків
150	3	Володимир І. Гуска
151	3	Меланія Худоба
152	2	Іван Бакум
155	2	Іван Макар
	2	Теодор Пізняк
	2	Михайло Чумер
156	2	Василь Новак
	2	Микола Міллер
157-196	1	Іван Зварич
158	2	Юліян Павчак
	2	Михайло Баглай
159	1	Михайло Камінський
160	2	Матвій Костишин
161	2	Осип Литвин
	2	Андрій Дзюла
163	2	Іван Потучко
	2	Микола Курко
164	2	Іван Роль
	2	Петро Гелетій
165	2	Марія Пелехата
167	2	Дмитро Медицький
168	3	Степан Космина
170	2	Іван Слободян
	2	Осип Логін
171	2	Стелля Рася
173	2	Степан Фігун
175	2	Василь Бартош
	2	Іван Братус
176	3	Петро Бабяк
177	2	Іван Лаба
178	3	Микола М. Беднарчик
179	2	Михайло Дмитришин
	2	Михайло Кульчицький
180	2	Джені Е. Пулк
181	2	Дмитро Ясінчук
182	3	Григорій Яськів
183	3	Андрій Віхорек
185-43	2	Микита Кіцера
186	1	Юлія Баволяк
187	1	Теодор Сенчук
189	2	Іван Харамбура
191	2	Олекса Заяць
192	3	Матвій Політило
194	2	Михайло Бачинський
	2	Евстахій Манацький
	2	Василь Загаєвич
199	1	Осип Доскоч
200	2	Василь Воргуль
	2	Володимир Шіпка
201-228	2	Роман Тенетило
203	2	Степан Юрчинський
204	2	Василь Гасій
	2	Павло Марко
	2	Теодор Скульський
206	2	Ілія Околита
	2	Дмитро Бойко
	2	Петро Тепер
207	2	Василь Гудима
210	1	Михайло Франко
211	2	Теодор Соколовський
213	2	Олекса Ковальський
	2	Микита Пахолок
216-415	2	Анастазія Сініцька
217	2	Петро Паснак
	2	Константин Шевчук
	2	Андрій Іванів
218	2	Михайло Ткачишин
	2	Михайло Стахура
219	2	Семен Чорномаз
	2	Григорій Дорошенко
	2	Андрій Мудровський
220	2	Петро Блідий
	2	Григорій Гарасим
221	2	Пилип Т. Васильовський
	2	Др. Іван Е. Смук
	2	Роман І. Смук
223	2	Іван Гринчишин
	2	Лука Худоба

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делегата
226	2	Карло Герула
227-135	2	Петро Цап
229	2	Михайло Дутчак
230	2	Іван Павловський
	2	Михайло Мушинський
	2	Юрій Присташ
232	1	Мирослав Пандрак
233-79	2	Олена Магер
234	2	Павло Сташко
	2	Степан Могила
235	2	Лев Бобак
236	2	Тирус Шкирпан
237	2	Лука Благітка
	2	Михайло Крика
238	2	Іван Масний
	2	Олекса Селинськи
	2	Петро Мороз
239	2	Володимир Галан
	2	Др. Павло Дубас
241	2	Степан Бардачевський
242	3	Василь Найдух
243	2	Петро Костюк
245	3	Матвій Скоропад
246	1	Юрій Притула
247	2	Михайло Маер
	2	Петро Сас
248	2	Михайло Кобилянський
251	2	Омелян Купчик
	2	Василь Козир
252	3	Дмитро Когут
253	2	Павло Хомин
254	3	Антін Котик
255-41	2	Юрій Киселиця
259	2	Василь Гуля
	2	Марія Генсьорська
261	1	Осип Аркатин
262	2	Олена Придун
264	2	Анна Спінда
265-314	2	Осип Коцюбка
266	2	Теодор Сюрко
	2	Василь Труфим
267	2	Константин Дідух
268	3	Теодор Радинський
270	3	Микола Заяць
271	2	Григорій Левуш
272	1	Володимир Стасюк
274	2	Теодор Сенедяк
	2	Василь Середневський
275	2	Марвін Гречин
276	2	Іван Новиковський
	2	Осип Білик
	2	Михайло Шибинський
277	2	Василь Дерлиця
	2	Михайло Курдина
280	2	Онуфрій Запоточний
281	3	Іван Довган
282-95	1	Катерина Лукач
283	2	Михайло Фіґа
284	2	Іван Василюка
286	2	Василь Челяк
287	2	Теодор Литвинюк
288	2	Андрій Данилюк
	2	Дмитро Мушастий
289-269	2	Василь Б. Гузар
290	2	Михайлина Іваник
291	3	Василь Гузіль
292	2	Петро Кізель
	2	Ольга Дідик
	2	Іван Форись
293	3	Марія Демидчук
295	3	Олекса Зепко
296	2	Максим Капітула
	2	Михайло Земледух
298	2	Василь Морозович
299	1	Іван Сидорович
300	2	Франко Кавчак
301	3	Михайло Криштиль
303	2	Анна Р. Куземчак
304	2	Микола Гнатик
305	3	Михайло Гентош
308	2	Петро Івасишин
310	2	Василь Сенишин
312	2	Василь Хміль
316	2	Микола Магомет
	2	Василь Іванців
	2	Володимир Гурянський
317	1	Іван Кіянка
318	2	Юлія Сидор
319	2	Юрій Вельгош
320	3	Осип Мармаш
321	2	Федір Цюх
322	1	Іванна Карач
323	2	Микола Кархут
324	3	Олександер Горохівський
325	2	Петро Малицький
	2	Михайло Поворозник
	2	Володимир Возняковський
327	2	Михайло Керич
330	3	Микола Паламар
331	2	Михайло Ключка
332	2	Василь Балицький
333	2	Володимир Боберський
334	2	Микола Задерецький
	2	Степан Морозович
335	2	Олекса Мотулка
336	2	Григорій Кішель
	2	Григорій Степаник
338	2	Павло Янковський
	2	о. Григорій Пипюк
339	2	Андрій Хромяк
341	2	Богдан Зелений
	2	Іван Хрін
342	3	Іван Маркович
343	3	Катерина М. Саєлс
344	1	Григорій Геба
345	2	Петро Андрущак
347	3	Григорій Тимчій
348	3	Марія Періг
349-315	2	Микола Лісний
350	3	Василь Карий
352	2	Михайло Гавриляк
355	1	Михайло Геньковський
353	2	Микола Василюк
357-399	1	Степан Возьний
358	2	Марія Фадик

Відділ	Число голосів	Ім'я і прізвище делегата
361	2	Микола Левкович
	2	Степан Ковальчук
	2	Мартин Малетич
362	3	Осип Осередчук
363	2	Гаврило Підекальний
364	2	Михайло Сентій
	2	Марія Кукіж
	2	Омелян Білецький
365-382	1	Михайло Рудиянин
367	2	Микола Сорохтей
	2	Василь Попович
	2	Михайло Мельник
369	2	Гнат Климишин
	2	Михайло Куба
370	2	Карло Стасюк
	2	Петро Воляник
371	2	Юліян Баранюк
	2	Олекса Паньків
372	2	Юліян Голинський
373	2	Анна Громоцька
374	2	Микола Кісіль
375	2	Григорій Дороховський
	2	Петро Іваш
376-420	2	Володимир Гвязда
379	2	Василь Пилипів
	2	Остап Забитко
	2	Михайло Самків
383	2	Володимир Довгань
	2	Іван Грозинський
385	2	Микола Бойко
	2	Олекса Ковак
386	2	Іван Лисогір
388	2	Евфемія Воловняк
	2	Михайло Весоловський
389-356	1	Станислав І. Теслюк
390	2	Петро Вугрин
391-378	2	Василь Сидор
393-92	2	Евген Баланда
396	1	Федір Цулупа
397	2	Тетяна Костик
400	2	Микола Воловецький
401-34	1	Михайло Люлька
403	2	Демко Хомин
405-448	2	Іван Леґус
406	3	Андрій Тарас
409-404	1	Ілія Гришко
413	2	Марія Вагрій
414	3	Василь Небелюк
426-407	1	Іван Височанський
427	3	Микола Мотта
429-231	1	о. Михайло Кашуба
430	2	Осип Бакай
	2	Роман Дяків
432	2	Василь Гультай
	2	Стефанія Савчук
	2	Др. Іван Василенко
433-431	2	Степан Бемко
435	2	Степан Курляк
436	2	Петро Вербовецький
438-174	2	Степан Терлецький
439	1	Іван Дацик
441	3	Михайло Лисий
445	2	Василь Гладун
	2	Володимир Косар
446	2	Петро Товтрівський
451-456	2	Єфим Омельченко
452	2	Марія Білик
455	2	Марія Клячко
458	2	Франко Стахів
459	2	Анастазія Бордун
461	2	Петро Федак
464	2	Дмитро Недошитко
465	2	Осип Дячишин
468-453	2	Петро Самець
469	2	Карпо Чорномаз
473	2	Осип Чайковський
	2	Павло Гриневич
474-447	2	Константин Наконечний
476	2	Павло Маряк
477	2	Осип Лисогір

Перший день Конвенції

Конвенція почалася в понеділок, дня 22 травня 1950 р. о год. 9:15 рано відспіванням американського гимну та відмовленням молитви „Отче Наш". Після цього діючий предсідник Григорій Герман, формально відкриваючи XXII. Конвенцію, виголосив таке привітання:

Світла Конвенціє!

Шановні Головні Урядники, Делеґатки і Делеґати!

Мені припала велика честь привітати Вас на цій 22-гій Конвенції Українського Народного Союзу. Вітаю Вас щиро і сердечно, сповнений нашою спільною радістю бути телеґатом власне на цій конвенції, коли наш Український Народний Союз досягнув найвищого досі ступеня свого розвитку.

Рівночасно я й сумую разом з Вам над втратою, що її поніс Український Народний Союз з приводу смерти свого головного предсідника, бл. п. Миколи Мурашка. Двадцять років свого трудолюбивого життя віддав покійний Микола Мурашко на службу нашій організації і під час цеї служби відійшов на вічний спочинок. Згідно з прийнятим нашим традиційним звичаєм, прошу Вас, Пані і Панове Делеґати, встати і хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять покійного Миколи Мурашка та всіх основників, піонірів і членів нашої організації, що відійшли у вічність.

Склонюючи наші голови перед першими піонірами і основниками Українського Народного Союзу і перед його дальшими будівничими, ми возвеличуємо їхню велику ідею, їхню незламну віру та їх невтомний труд, завдяки яким Український Народний Союз розвинувся в могутню українську установу на американській землі, оправдано здобуваючи собі горду назву української народної заморської твердині. Ми возвеличуємо і подивляємо завзяття, з яким ці піонери Українського Народного Союзу боролися з ворогами нашої організації та їхню видержливість в обороні ідеалів і принципів, які були покладені в основу Союзу.

Бо великого завзяття і видержливости вимагав У. Н. Союз від своїх членів 40 років тому, коли по

11-ій Конвенції, яка відбулася в цьому місті Клівленді, з одної організації повстали ще дві нові. Завзяттю і видержливості наших піонерів ми завдячуємо, що на Українському Народному Союзі здійснилася стара правда і цей вимірений в нього удар його не тільки не повалив, але ще й скріпив. Позбувшися на 11-ій Конвенції деструктивної опозиції, Український Народний Союз втратив деяку кількість членів, але зберіг свою ідею, зберіг наданий йому його основниками народний характер, якому насамперед завдячує свій розвиток і свою сьогоднішню могутність.

Сьогодні ми знову зібралися в цьому самому місті Клівленді, щоби заманіфестувати велич і перемогу ідеї, яка просвічувала У. Н. Союзові від самого початку його існування та яка видала сьогодні такі благородні плоди. Стверджуючи це, мені приємно привітати між нами одного з цих заслужених піонерів нашої організації, який на 11-ій Конвенції був вибраний її предсідником та переніс на своїх плечах велику частину тягару і конфліктів того періоду. Гратулюючи йому, що дожив цього щасливого повороту до Клівленду, бажаю йому ще багатьох років життя і праці для У. Н. Союзу: — пан Дмитро Капітула, головний контрольор.

За 40 років, що пройшли від 11-ої конвенції У. Н. Союзу, склад його членства поважно змінився. Приявність між нами сотні делеґатів з-поміж народженої вже в Америці нашої генерації є одним показником цеї зміни. Постійно росте в рядах У. Н. Союзу кількість членів з-поміж канадійських українців. В минулому році під прапором УНСоюзу стали вже теж тисячі новоприбулих українців. Але всі ми, не зважаючи на місце нашого народження, нашого походження і на наші особисті переконання, творимо тут одну велику Союзову сім'ю і всі даємо свій вклад в її дальшу розбудову, в її невпинний ріст.

Змінився чисельний і фінансовий образ нашої організації, але не змінився її характер, опертий на засадах братерства, взаємної допомоги та спільній службі і праці для спільного добра, для добра свого народу. Цей характер ми повинні тепер ще більше закріпити, головно між нашими новими членами, змагаючи до цього прикладним виконуванням наших братських обов'язків, що наказують нам голодного накормити, подорожнього в дім прийняти, недужого відвідати.

Допомога українській визвольній справі завжди була одною з головних цілей нашої організації. Все, що досі зроблено в Америці для добра українського народу, мало свій початок в УНСоюзу і з ним нерозривно зв'язане. Коли б ми занедбали цю народну справу, УНСоюз не тільки втратив би головний промотор свого розвитку, але й саму рацію свого існування. Свідомість цього хай просвічує нашим нарадам.

В свою чергу Статутова Комісія передасть Вам вислід своєї праці. Вашим завданням буде обміркувати та прийняти такі зміни, що даватимуть полекшу старшим членам, приєднуватимуть молодих та скріплюватимуть Союз під організаційним оглядом. У. Н. Союз завжди був першим в поступовості, він завжди перший відважувався на такі зміни, що робили його одною з наймодерніших і найсильніших запомогових організацій. Таким ми повинні вдержати його і на майбутнє.

Справа молоді завжди належала до найактуальніших проблем нашої організації. Над нею, головно над способами і засобами для зорганізування і вдержання при У.Н.С. тут народженого покоління, нам треба буде і тепер добре призадуматись. Зробімо цим разом ще один крок вперед, подумаймо над нашим Молодечим Департаментом. Ніде правди діти, що ми його дещо занедбали, не маючи до цеї праці людей на місцях. Часи змінилися, тепер маємо людей, хоч би цю сотню тут народжених делеґатів. Обміркуймо і вирішмо що можна і що треба зробити, щоби нашу організаційну працю почати вже від дітей, вщіплюючи в них свідомість та любов до У. Н. Союзу.

Цей і наступні роки можуть бути рільшні для Америки. Ми не беремося пророкувати, що принесе нашій країні наступний місяць чи рік. Але щоб не сталось, перед нами ясна мета і ясна дорога: Ворог Америки є нашим ворогом, вірність Америці — це наш святий обов'язок. Екзекутивний Комітет приготовив проєкти телеграми до президента Трумана і відповідних резолюцій та подасть Вам до ухвалення.

П. Герман переходячи в цьому місці на англійську мову, продовжував, як слідує:

Ladies and Gentlemen:

My use of English language in welcoming you to the 22-nd Convention of the Ukrainian National Association may be the beginning of a new tradition. I am doing this in recognition of the one hundred American-born delegates who are now with us.

I hope you will feel at home and feel free to express yourselves in the language of your choice. During the sessions you will observe democracy at work; it has worked for us for 56 years and we intend to keep it working. Do not be content in observing it, take part in it.

If the Convention appears to be too serious, please keep in mind that this has always been serious business. Whatever we do here is bound to affect the welfare of 58,000 members and of many other Ukrainians all around the world. May I share your confidence in the youth, as it is represented here, that its sound judgement and conduct will safeguard the future of our organization and make the Ukrainian National Association synonymous with the best, the finest, and the noblest contribution of Ukrainians to the American way of life.

Опісля, переходячи знову на українську мову, п. Герман закінчив своє привітання слідуючими словами:

„Шановні Пані і Панове Делеґати!

Оцим відкриваю формально XXII-гу Звичайну Конвенцію Українського Народного Союзу з такою програмою:

1. Відкриття конвенції діючим головним предсідником У. Н. Союзу.
2. Звідомлення Верифікаційної Комісії.
3. Вибір голови конвенції, двох заступників голови, двох секретарів, 11 членів виборчої комісії, і 5 членів комісії просьб і скарг.
4. Назначення головою конвенції пресової комісії з трьох осіб.
5. Звідомлення головних урядників У. Н. Союзу, а саме: діючого головного предсідника, заступниці головного предсідника, головного секретаря, головного касієра, головної контрольної комісії, голов. радних і голов. редактора „Свободи".
6. Дискусія над звітами головних урядників і редактора „Свободи".
7. Звідомлення статутової комісії; дискусія і ухвали.
8. Назначення висоти бондів і платні головного предсідника, секретаря та касієра.
9. Вибір Головного Уряду У. Н. Союзу.
10. Звідомлення комісії просьб і скарг; дискусія і ухвали.
11. Справа органу У. Н. Союзу „Свободи".
12. Внесення і ухвали для добра організації.
13. Різні справи.
14. Закриття конвенції.

На внесок дел. від. 102, піддержаний дел. від. 217, цю програму прийнято одноголосно.

Звідомлення з праці Верифікаційної Комісії подає її голова, Пилип Васильовський, дел. від. 221, стверджуючи при тому, що Конвенція ця це найбільша в історії У. Н. Союзу, а це з огляду на найбільше число делеґатів. П. Васильовський стверджує, що до Комісії вплинуло відносно мало протестів, що є доказом добре веденої праці.

Після цього п. Мороз відчитує протокол Комісії:

„Дня 18 травня 1950 р. о год. 9.30 рано зійшлися члени Верифікаційної Комісії в складі: Пилип Васильовський з від. 221, Іван Павловський з від. 230, Михайло Малищак з від. 29, Петро Мороз з від. 238, Володимир Крушельницький з від. 94 в присутности члена Еґзекутиви, Дмитра Галичина.

Комісія уконституувалася в цей спосіб, що Васильовський став предсідником Комісії та Мороз секретарем.

По переглянені всіх повновластей делеґатів на XXII-гу Конвенцію У. Н. Союзу, Верифікаційна Комісія приступила до вирішення спірних справ деяких відділів відносно леґальности вибору делеґатів.

Провіривши справи вибору делеґатів відділів 50 і 301, Верифікаційна Комісія одобрила рішення Еґзекутивного Комітету У. Н. Союзу, узнавши неправильність їх вибору, а це тому, що вибрані делеґати не були членами відділу повний рік перед Конвенцією, як цього вимагає статут У. Н. Союзу.

Розглянувши справу відділу 84., Верифікаційна Комісія визнала важним перше голосування у виборі делеґата, уневажнюючи натомість друге голосування, признаючи в цей спосіб делеґатом цього кандидата, який одержав найбільше голосів при першому голосуванні.

Протести урядників чи членів відділів в справі уневажнення вибору делеґатів з відділів: 39, 59, 137, 147, 216, 239, 253, 347, 350, 370, 376, 389 і 390 — Верифікаційна Комісія, по розгляненні, відкинула, не знаходячи в них таких важних причин, які згідно статуту були б підставою для уневажнення вибору тих телеґатів.

Стверджено неприявність третього делеґата з від. 325, Петра Малицького, та його заступника і передання правних голосів на інших делеґатів цього ж відділу.

За неприсутного делеґата з від. 170., Івана Слободяна, його два голоси перебирає другий делеґат цього відділу, який матиме 4 голоси.

Стверджено неприявність делеґатів та їх заступників з відділу 349.

Продовжуючи протокол Верифікаційної Комісії, п. Малищак відчитує імена всіх присутних делеґатів.

Реасумуючи повище, Верифікаційна Комісія стверджує факт приявности 429 правних делеґатів та 20 головних урядників У. Н. Союзу, які мають разом 909 голосів."

По короткій дискусії над звітом Верифікаційної Комісії, на внесення дел. від. 83, піддержане дел. від. 129 і 283, прийнято цей звіт одноголосно.

Приступаючи до третьої точки програми, а це до вибору голови Конвенції, двох заступників голови, двох секретарів, 11 членів виборчої комісії і 5 членів комісії просьб і скарг, головний предсідник Герман покликує для рахування голосів наступних делеґатів: Марвіна Гречина з від. 275, Івана Гринчишина з від. 223, Стеллу Расн з від. 171 та Григорія Кисіля з відділу 336.

На внесок дел. від. 106, 107 і 379, піддержаний дел. від. 112, запропоновано на голову Конвенції адв. Романа Смука.

На внесок дел. від. 342, 8 і 336, піддержаний дел. від. 371, 219, зголошено на голову Конвенції д-ра Павла Дубаса.

Внесок дел. від. 222., піддержаний дел. від. 50., на замкнення зголошування дальших кандидатів, делеґати Конвенції приймають.

У висліді голосування адв. Р. Смук одержує 186 голосів а д-р П. Дубас 219 голосів і тим самим є вибраний предсідником Конвенції.

На першого заступника голови Конвенції запропоновано таких кандидатів:

На внесення дел. відділу 189. — Ковальчука; на внесення від. 289 — Лисогіра; на внесення від. 458 — Коссара; на внесення від. 455 — Марію Демидчук; на внесення від. 100 — адв. Смука; на внесення від. 146 — Павчака, який одначе кандидатури зрікається.

Дел. від. 142 вносить на замкнення зголошування дальших кандидатів, що піддержує дел. від. 334.

У висліді голосування Ковальчук одержує 69 голосів, Лисогір — 73 голосів, Коссар — 57 голосів, Демидчук — 84 голосів, адв. Смук — 142 голосів. Тимсамим, першим заступником голови Конвенції вибрано адв. Р. Смука.

На другого заступника голови Конвенції поставлено слідуючих кандидатів:

На внесення дел. від. 455 — Марію Демидчук; на внесення дел. від. 276 — Новиківського; на внесення дел. від. 189 — Ковальчука; на внесення дел. від. 288 — Лисогіра. Два останні зрікаються своїх кандидатур.

Дел. від. 8 вносить на замкнення зголошування кандидатів, що піддержує дел. від. 234.

У висліді голосування Марія Демидчук одержує 288 голосів; Новиківський — 124 голосів. Тимсамим, Демидчук вибрано другим заступником предсідника Конвенції.

Приступлено до вибору секретарів Конвенції. На першого секретаря Конвенції запропоновано таких кандидатів: дел. від. 194 ставить Марію Клячко, піддержує дел. від. 361; дел. від. 8 ставить Баранюка, піддержує дел. від. 76; дел. від. 259 ставить Васильовську, піддержує дел. від. 106; дел. від. 292 ставить Коссара, піддержує дел. від. 411; дел. від. 204 ставить Малетича, піддержує дел. від. 361; дел. від. 102 ставить Новиківського, піддержує дел. від. 194.

Дел. від. 173 вносить на замкнення зголошення кандидатів, що піддержує дел. від. 219.

Зголошені кандидати Клячко та Коссар зрікаються своїх кандидатур.

У висліді голосування Баранюк одержує 136 голосів, Васильовська — 94 голосів, Малетич — 43 голосів та Новиківський — 106 голосів, тимсамим першим секретарем Конвенції вибрано Баранюка.

На другого секретаря Конвенції запропоновано слідуючих кандидатів: дел. від. 224 ставить Мушинського, піддержує дел. від. 98; дел. від. 102 ставить Васильовську, піддержує дел. від. 371; дел. від. 217 ставить Новиківського, піддержує дел. від. 289; дел. від. 58 ставить Малетича, піддержує дел. від. 361; дел. від. 317 ставить Поповича, піддержує дел. від. 183.

Дел. від. 347 вносить на замкнення зголошення дальших кандидатів, що піддержують дел. від. 102 та 137.

Запропоновані кандидати Малетич та Попович зрікаються своїх кандидатур.

У висліді голосування одержали голосів: Мушинський — 25, Васильовська — 203, Новиківський — 117, тимсамим на другого секретаря Конвенції вибрано Васильовську.

Після вибору голови Конвенції, його заступників та секретарів, діючий головний предсідник п. Герман покликує вибрану конвенційну Президію до дальшого ведення Конвенції.

Перебираючи провід нарадами Конвенції, д-р Павло Дубас у своїй короткій промові дякує за вибір цілої Президії, звертаючися при тому до всіх делеґатів та делеґаток з проханням допомогти йому перевести Конвенцію згідно з вимогами статуту У. Н. Союзу.

Для вдержання порядку на салі та біля дверей, предсідник назначує 4-ох осіб, а це: Івана Сидора з від. 5, Івана Макара з від. 155, Михайла Стахуру з від. 218 та Василя Найдуха з від. 242.

Приступаючи до вибору 11 членів Виборчої Комісії, предсідник д-р Дубас пропонує ставити кандидатів через виписання карточок зі зазначенням на ній ім'я й призвища кандидата та числа відділу даного делеґата. Нагромаджено велику скількість карточок, виписаних поодинокими делеґатами.

З огляду на непрактичність такої системи вибору, від неї відступлено, після чого вив'язалася на цю тему довша дискусія, в якій брали участь делеґати з таких відділів: 320, 331, 33, 106, 324, 375, 347, 74, 10, 291 і 370, висказуючися критично про повищий спосіб ставлення кандидатів та пропонуючи інший спосіб вибору.

Дел. від. 320 бажає вияснення, як довго це голосування потриває. Дел. від. 331 каже, що майже всі делеґати виписали ці картки й тому зайшло таке непорозуміння. Дел. від. 51 пропонує, щоби вибрати з капелюха 33 картки і на них голосувати. Дел. від. 97, Кульчицький, уважає, що найкраще буде, як ставитиметься кандидатів поодиноко і на них голосувати. Дел. від. 336, Стефаник, заявляє, що найкраще буде поставити по одному кандидатові з кожного стейту. Дел. від. 106, Дацьків, пропонує вибирати кандидата і над ним голосувати. Дел. від. 324 каже, що найкраще буде, як кожний кандидат буде сам зголошуватися. Дел. від. 370 пропонує скоротити так дорогий час та вибирати кандидатів поодиноко, як звичайно практикується. Дел. від. 375 каже, що ця система за картками є правильна, одначе непрактична. Дел. від. 347 заявляє, що ми тут маємо 400 карток і не стане делеґатів до вибрання сталого уряду, бо всі хочуть кандидувати.

Дел. від. 14, Мусійчук, пропонує, щоби ці картки відкинути та голосувати на інші. Дел. від. 108 пропонує, щоби ставити кандидатів і вибирати їх поодиноко. Дел. від. 291 каже, щоби вибирати кандидатів з відділів з більших міст або зі стейтів. Дел. від. 45 пропонує, щоби на 450 приявних делеґатів голосувати на кожного десятого через картки. Дел. від. 370 пропонує голосувати в старий випрактикований спосіб, після чого предсідник д-р Дубас звертається до учасників Конвенції ставити кандидатури.

Дел. від. 386 ставить Анну Спинду, піддержує дел. від. 1 — яка одержала в голосуванні 144 голосів; дел. від. 109 ставить о. Пипюка, піддержує дел. від. 386, одержав 67 голосів; дел. від. 262 ставить Анну Прискович, піддержує дел. від. 18, одержала 43 голосів; дел. від. 219 ставить Андрія Мудровського, піддержує дел. від. 338, одержав 55 голосів; дел. від. 451 ставить Василя Гладуна, піддержує дел. від. 467, одержав 155 голосів; дел. від. 375 ставить Івана Шарамбуру, піддержує дел. від. 361, одержав 114 голосів; дел. від. 455 ставить Юліяна Павчака, піддержує дел. від. 37, одержав 179 голосів; дел. від. 75 ставить Петра Кізела, піддержує дел. від. 185, одержав 77 голосів; дел. від. 379 ставить Іванну Подолу, піддержує дел. від. 301, одержала 113 голосів; дел. від. 242 ставить Івана Чепу, піддержує дел. від. 355, одержав 119 голосів; дел. від. 106 ставить Гері Дацьків, піддержує дел. від. 334, одержав 53 голосів; дел. від. 432 ставить Василя Гультая, піддержує дел. від. 341, одержав 161 голосів; дел. від. 301 ставить Дмитра Когута, піддержує дел. від. 379, одержав 67 голосів; дел. від. 59 ставить Михайла Галькевича, піддержує дел. від. 106, одержав 34 голосів; дел. від. 47 ставить Миколу Буська, піддержує дел. від. 112, одержав 49 голосів; дел. від. 37 ставить Степана Могилу, піддержує дел. від. 142, одержав 53 голосів; дел. від. 39 ставить Івана Пігуляка, піддержує дел. від. 317, одержав 121 голосів; дел. від. 370 ставить Петра Уляника, піддержує дел. від. 40, одержав 50 голосів; дел. від. 379 ставить Йосипа Коцовського, піддержує дел. від. 221, одержав 30 голосів; дел. від. 189 ставить Миколу Левковича, піддержує дел. від. 361, одержав 34 голосів; дел. від. 123 ставить Андрія Тараса, піддержує дел. від. 286, одержав 54 голосів; дел. від. 200 ставить Гелен Маґер, піддержує дел. від. 78, одержала 143 голосів; дел. від. 334 ставить Степана Морозовича, піддержує дел. від. 280, одержав 96 голосів; дел. від. 168 ставить Михайла Чумера, піддержує дел. від. 155, одержав 62 голосів; дел. від. 42 ставить Василя Бродського, піддержує дел. від. 51, одержав 12 голосів; дел. від. 430 ставить Романа Дякова, піддержує дел. від. 375, одержав 119 голосів; дел. від. 276 ставить Михайла Шибінського, піддержує дел. від. 403, одержав 42 голосів; дел. від. 20 ставить Максима Головчака, піддержує дел. від. 54, одержав 59 голосів; дел. від. 206 ставить Іллю Околіта, піддержує дел. від. 181, одержав 51 голосів; дел. від. 137 ставить Дмитра Мушастого, піддержує дел. від. 124, одержав 54 голосів; дел. від. 288 ставить Степана Колодруба, піддержує дел. від. 147, одержав 47 голосів; дел. від. 164 ставить Петра Галатія, піддержує дел. від. 376, одержав 9 голосів; дел. від. 159 ставить Михайла Дутчака, піддержує дел. від. 392, одержав 34 голосів; дел. від. 367 ставить Михайла Мельника, піддержує дел. від. 289, одержав 100 голосів; дел. від. 230 ставить Михайла Мушинського, піддержує дел. від. 103, одержав 20 голосів; дел. від. 221 ставить Андрія Цибака, піддержує дел. від. 338, одержав 46 голосів; дел. від. 336 ставить Григорія Кисіля, піддержує дел. від. 108, одержав 55 голосів; дел. від. 204 ставить Василя Гасія, піддержує дел. від. 371, одержав 17 голосів; дел. від. 52 ставить Степана Бардачевського, піддержує дел. від. 22, одержав 58 голосів; дел. від. 296 ставить Гарого Дикова, піддержує дел. від. 400, одержав 16 голосів; дел. від. 8 ставить Филипа Гарасимова, піддержує дел. від. 339, одержав 33 голосів; дел. від. 91 ставить Михайла Гуча, піддержує дел. від. 120, одержав 36 голосів; дел. від. 379 ставить Луку Демчука, піддержує дел. від. 438, одержав 21 голосів; дел. від. 388 ставить Михайла Весоловського, піддержує дел. від. 352, одержав 30 голосів; дел. від. 361 ставить Михайла Кобилянського, піддержує дел. від. 211, одержав 10 голосів; дел. від. 277 ставить Михайла Курдину, піддержує дел. від. 52, одержав 22 голосів; дел. від. 322 ставить Володимира Стасюка, піддержує дел. від. 413, одержав 10 голосів; дел. від. 157 ставить Петра Цапа, піддержує дел. від. 76, одержав 37 голосів; дел. від. 272 ставить Івана Бакуна, піддержує дел. від. 77, одержав 18 голосів; дел. від. 286 ставить Володимира Кушніра, піддержує дел. від. 70, одержав 26 голосів; дел. від. 187 ставить Миколу Сиротія, піддержує дел. від. 354, одначе в часі голосування резигнує; дел. від. 105 ставить Андрія Хом'яка, піддержує дел. від. 248, одержав 35 голосів; дел. від. 238 ставить Миколу Беднарчика, піддержує дел. від. 247, одержав 46 голосів; дел. від. 119 ставить Михайла Дячишина, піддержує дел. від. 348, одержав 10 голосів; дел. від. 304 ставить Іллю Булу, піддержує дел. від. 127, одержав 17 голосів; дел. від. 274 ставить Теодора Середяка, піддержує дел. від. 230, одержав 13 голосів; дел. від. 247 ставить Михайла Маєра, піддержує дел. від. 173, одержав 22 голосів.

У висліді голосування вибрано слідуючі особи до Виборчої Комісії: Юліяна Павчака, Василя Гультая, Василя Гладуна, Миколу Буська, Анну Спинду, Гелен Маґер, Івана Пігуляка, Романа Дякова, Івана Чепу, Івана Харамбуру та Іванну Подолу.

На цьому закрито ранішню сесію.

Пополуднева Сесія.

Пополуднева сесія почнається о год. 2-ій.

Нарадами проводять на зміну предсідник д-р Дубас та перший заступник адв. Смук.

В часі нарад входить на залю мейор міста Клівленду, Тома А. Борк, якого представляє делеґатам Конвенції адв. Іван Білинський.

Приявні вітають мейора Борка оплесками.

Мейор Борк, складаючи Конвенції привіт від міста, підкреслює вартість і значення таких організацій як У. Н. Союз для Америки та її розвитку. Зокрема мейор з признанням підкреслює силу й вартість запомогових організацій в їх службі високим ідеалам, які, працюючи в тому напрямі, впливають на загал американського суспільства та американського уряду.

Особистий привіт і подяку іменем Українського Пластового Уладу передає для Конвенції проф. Северин Левицький. Зокрема висловлює він щиру подяку американським і канадійським українцям за те, що вони так щиро прийняли цю скавтову організацію молоді, яка не знає кордонів ні океанів, але лучить всіх молодих українців та виховує їх в найбільших чеснотах, зокрема в любові до Бога, Батьківщини та гостинної країни їхнього кожночасного перебування. Свою промову він закінчив пластовим привітом „Скоб".

Після цих привітів п. Галичин звертається до делеґатів Конвенції з внеском влаштувати ввечорі дня 24 травня б. р. в залі конвенційного готелю врочистий бенкет, получений з мистецькою програмою, в склад якої входили б сольові та хорові виступи наших мистців, як оп. співачки Полиняк-Лисогір, чоловічий і мішаний Укр. Народний Хор новоприбулих під диригентурою проф. Юрія Кордуби, проф. Мирона Шияна, скрипака і танцюристів під проводом Миколи Бойка.

На бенкеті буде приявний губернатор стейту Огайо, Мр. Френк Дж. Лоші.

Одночасно п. Галичин пропонує всім учасникам Конвенції відвідати в дні 24 травня б. р. т. зв. Город Націй в парку Ракефелера в Клівленд, в якому є також Український Культурний Город, створений Об'єднаними Українськими Організаціями міста Клівленд та святочно відкритий десять років тому. В тому городі є бюст поета Івана Франка, пам'ятники Володимирові Великому, Тарасові Шевченкові, виконані Олександром Архипенком. Будова тих пом'ятників є рівнож заслугою членів У. Н. Союзу.

По короткій дискусії, на внесок дел. від. 106, піддержаний дел. від 221 і 369, рішено одноголосно влаштувати пропонований бенкет з тим, що з дієт кожного делеґата мається стягнути по дол. 3,75 на покриття коштів.

Другу пропозицію п. Галичина відносно відвідин Укр. Культурного Городу, на внесок дел. від. 204, піддержаний дел. від. 338 і 126, рівнож прийнято одноголосно, з тим, що дел. Пачак пропонує зробити в тому часі фото-знимку всіх делеґатів.

Приступлено до вибору Комісії Просьб і Скарг. Зголошено таких кандидатів:

Дел. від. 347 ставить Григорія Дороховського, піддержує дел. від. 179, одержав 87 голосів. — Дел. від. 276 ставить Йосипа Білика, піддержує дел. від. 217, одержав 58 голосів. — Дел. від. 230 ставить Марію Періг, піддержує дел. від. 170, одержала 82 голосів. — Дел. від. 427 ставить Стефанію Савчук, піддержує дел. від. 441, одержала 81 голосів. — Дел. від. 158 ставить Марію Клячко, піддержує дел. від. 477, одержала 89 голосів. — Дел. від. 364 ставить Максима Головчука, піддержує дел. від. 108, одержав 50 голосів. — Дел. від. 327 ставить Теодора Скульського, піддержує дел. від. 267, одержав 32 голосів. — Дел. від. 58 ставить Михайла Дацковського, піддержує дел. від. 217, одержав 12 голосів. — Дел. від. 126 ставить Михайла Земледуха, піддержує дел. від. 96, одержав 43 голосів. — Дел. від. 336 ставить Григорія Степаника, піддержує дел. від. 295, одержав 34 голосів. — Дел. від. 91 ставить Дмитра Турка, піддержує дел. від. 161, одержав 60 голосів. — Дел. від. 130 ставить Дмитра Крупала, піддержує дел. від. 220, одержав 39 голосів. — Дел. від. 36 ставить Андрія Іваніва, піддержує дел. від. 217, одержав 24 голосів. — Дел. від. 220 ставить Григорія Гарасима, піддержує дел. від. 259, одержав 38 голосів. — Дел. від. 364 ставить Еміля Білецького, піддержує дел. від. 108, одержав 56 голосів. — Дел. від. 287 ставить Івана Зварича, піддержує дел. від. 38, одержав 46 голосів. — Дел. від. 33 ставить Петра Бабяка, піддержує дел. від. 216, одержав 24 голосів. — Дел. від. 203 ставить Петра Іваша, піддержує дел. від. 125, одначе при голосуванні був не-присутний. — Дел. від. 42 ставить Петра Головачука, піддержує дел. від. 281, одержав 8 голосів. — Дел. від. 206 ставить Дмитра Ясінчука, піддержує дел. від. 177, одержав 47 голосів. — Дел. від. 8 ставить Анну Купчик, піддержує дел. від. 112, одержала 74 голосів. — Дел. від. 282 ставить Ольгу Дідик, піддержує дел. від. 169, одержала 83 голосів. — Дел. від. 272 ставить Петра Остапчука, піддержує дел. від. 234, одержав 14 голосів. — Дел. від. 48 ставить Михайла Фіґу, піддержує дел. від. 39, одержав 17 голосів. — Дел. від. 178 ставить Іллю Сілінського, піддержує дел. від. 247, одержав 29 голосів. — Дел. від. 85 ставить Михайла Гентоша, піддержує дел. від. 265, одержав 57 голосів. — Дел. від. 270 ставить Осипа Логина, піддержує дел. від. 371, одержав 46 голосів. — Дел. від. 332 ставить Василя Поповича, піддержує дел. від. 351, одержав 32 голосів. — Дел. від. 367 ставить Марію Стецько, піддержує дел. від. 109, одержала 64 голосів. — Дел. від. 109 ставить Павла Янковського, піддержує дел. від. 338, одержав 28 голосів. — Дел. від. 284 ставить Михайла Кульчицького, піддержує дел. від. 308, одержав 28 голосів. — Дел. від. 134 ставить Миколу Задерецького, піддержує дел. від. 106, одержав 52 голосів. — Дел. від. 333 ставить Петра Гелетія, піддержує дел. від. 355, одержав 4 голоси. — Дел. від. 370 ставить Кароля Стасюка, піддержує дел. від. 324, одержав 17 голосів. — Дел. від. 235 ставить Марію Пелехату, піддержує дел. від. 467, одержала 9 голосів. — Дел. від. 426 ставить Володимира Чарнеґу, піддержує дел. від. 9, одержав 74 голосів. — Дел. від. 430 ставить Василя Небиляка, піддержує дел. від. 42, одержав 51 голосів. — Дел. від. 413 ставить Володимира Стасюка, піддержує дел. від. 459, який одначе зрікається кандидатури. — Дел. від. 324 ставляє внесок на замкнення листи кандидатів, піддержують дел. від. 379 і 336.

У висліді голосування вибрані слідуючі особи до Комісії Просьб і Скарг: Марія Клячко, Григорій Дороховський, Ольга Дідик, Марія Періг, Стефанія Савчук.

Згідно з програмою Конвенції, предсідник Д-р Дубас назначує Пресову Комісію, зложену з трьох осіб: Курляка —, Джерзі Сити, Литвиняка — Джерзі Сити, Турко — Форд Сити.

Дел. від. 334 Задерецький пропонує покликати ще одного члена до Пресової Комісії, якому одначе предсідник вияснює, що статут У. Н. Союзу це не дозволяє, хіба, що змінено б статут.

В тім місці назначений член Пресової Комісії Турко резигнує, на місце якого предсідник покликує Миколу Олексика.

Вкінці предсідник Конвенції відчитує надіслані привіти, а це від:

Українського Конгресового Комітету — Ню Йорк; Організації Оборони Лемківщини — Торонто; Організації Оборони Лемківщини — Ню Йорк; Американської Укр. Православної Церкви; Члена відділу 123 У. Н. Союзу — Скрентон; Відділу 238 У.Н.Союзу — Бостон; Відділу 191 У. Н. Союзу — Трой.

На цьому закінчено перший день Конвенції.

Другий день Конвенції

Ранішню сесію другого дня конвенційних нарад відкрив предсідник д-р П. Дубас о год. 9-ій рано, покликуючи до відчитання першої частини протоколу Д. Галичина, а відтак конвенційних секретарів Ю. Баранюка та А. Василевську.

До дискусії над відчитаними протоколами зголосилися делегати наступних відділів: 100, 170, 123, 338, 8, 83, 217, 336.

Дел. від. 100, Андрій Цебак, який кандидував до Виборчої Комісії, вносить, щоби його зчеркнути з протоколу.

Дел. від. 170 заявляє, що перше ім'я кандидата до Виборчої Комісії, Логина є не Іван, але Осип.

Дел. від. 123 спростовує місце в протоколі, де він ставляв А. Тараса в тому напрямі, що піддержував його внесок не дел. від. 286 а дел. від. 86.

Дел. від. 338 зауважує, що в протоколі Д. Галичина пропущено молитву „Отче Наш", яку відмовили на вступі делегати Конвенції. Таку саму заввагу подає дел. від. 8.

Дел. від. 83 заявляє, що привіт, прочитаний від „православної Дієцезії" має бути привіт „від Української Автокефальної Дієцезії" і є підписаний еп. Іваном Теодоровичом.

Дел. від. 217 спростовує, що він ставив Василя Поповича до Комісії Просьб і Скарг а не дел. від. 332, як було прочитано.

Дел. від. 334, Задерецький, піддає думку дібрати до Пресової Комісії одного делегата з Клівленд.

Дел. від. 123 подає, що в привіті від відділу 128 пропущено прізв. Николи Сташицького.

Дел. від. 106 вносить на прийняття протоколу з вище наведеними поправками, що піддержують дел. від. 179, 379, 322.

Протокол прийнято одноголосно з наведеними поправками.

Після цього перейдено до денного порядку конвенційної програми і покликано до звітів членів Головного Уряду У. Н. Союзу.

Предсідник д-р П. Дубас пропонує, щоби звітів не читати, бо всі вони є видруковані та всі делеґати їх одержали.

У зв'язку з цим вив'язується дискусія, в якій делеґати вповні піддержують думку д-ра Дубаса. В дискусії беруть участь делеґати таких відділів: 361, 230, 147, 336, 272, 194. 455, 338, 363, 365, 170, 270.

Дел. від. 361 ставляє внесення, щоби звітів, які є видруковані, не читати, а тільки щоби головні урядники сказали коротко про свою діяльність, бо ми й так знаємо і бачили їхню працю. Внесок цей піддержують дел. від. 230 і 147.

Делеґати відділів 336 і 272 рівнож висказують свою думку в тому напрямі, щоби звітів не читати.

Дел. від. 194, 338 і 363 домагаються, щоби Р. Слободян висловив тільки головні пункти свого звіту; пропонує дати можність говорити тим делеґатам, які сидять по-заду.

Дел. від. 455, 365, 170 вносять, щоби урядники скоро перейшли свої звіти та щоби їх не читали, що піддержують дел. від. 230 і 147.

Дел. від. 272 вносить, щоби гол. урядники подали свої звіти як їм найкраще й як вони собі цього бажають, що піддержує дел. від. 270, а дел. від. 170 до цього додає „як їм вигідно".

У вислідї дискусії взято під голосування внесок дел. від. 361, піддержаний дел. від. 338 і 369, щоби звітів не відчитувано, з тим додатком, що гол. фінансовий секретар має подати головні позиції свого звіту.

Повищий внесок переходить більшістю голосів.

В цьому місці предсідник д-р Дубас представляє присутнім д-ра Ярослава Падоха, представника Наукового Товариства ім. Шевченка, який, складаючи привіт Конвенції, вітає „найстаршу і найбільш заслужену українську установу" в Новому Світі — Український Народний Союз, від такої найстаршої братньої української установи в Старому Краю, Наукового Т-ва ім. Шевченка. В дальшому д-р Падох, говорячи про працю Н. Т. Ш. та про його досягнення, порівнює ці дві найстарші українські установи, кажучи, що вони йшли тими самими шляхами на двох континентах. — Невпинна муравлина праця для піднесення на найвищий рівень української культури, для здобуття її уваги в світі, для найширшого духового розвитку нашого народу, невтомне поширювання правди про Україну та її змагання — правили за ціль обом цим великим українським установам на двох континентах.

Н. Т. Ш. сьогодні вже 86-літній „старушок", однак з незламною молодою душею, був прогнаний ворогом з Рідної Землі і приходить до свого брата в Новому Світі, до Українського Народного Союзу.

Після цього забирає голос д-р Дубас та говорить про заслуги Н. Т. Ш., а зокрема про видачу ним Української Енциклопедії; взиваючи при тому делеґатів та через них членів всіх відділів У. Н. Союзу піддержувати Н. Т. Ш., вступати в члени прихильників того Т-ва та купувати Енциклопедію для себе та для місцевих американських бібліотек і шкіл.

Продовжуючи п'яту точку конвенційної програми, вислухано коротких звітів головних урядників У. Н. Союзу.

ЗВІТ ДІЮЧОГО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНС ГРИГОРІЯ ГЕРМАНА

Шановні Делеґатки й Делеґати:

Згідно з приписами статуту, я брав участь в річних засіданнях Головного Уряду і в засіданнях Головного Екзекутивного Комітету. Поза засіданнями я виконував такі обов'язки, які були мені доручені з головної канцелярії.

Зараз по 21-ій Конвенції я написав три статті до Юкрейнієн Віклі, взиваючи молодь до творення спортових дружин. На мій поклик молодь не відгукнулася, тому спортову акцію повелено в далеко обкроєній формі і в міру вимог: давалося поміч лиш там, де молодь цікавилася спортом.

З доручення головної канцелярії я виступав з промовою на Конвенції Українських Американських Ветеранів дня 30-го травня 1948 року у Филаделфії, а 2-го жовтня на Конвенції Молоді в Ютика, Н. И.

В 1949 році я виступав з промовою на Конвенції Ліґи Молоді в Сиракюз, Н. И., на ювілейному бенкеті Союзової Молоді в Ню Йорку і на Окружних Зборах Союзових Відділів в Маганой Сити, Па.

Я бажав віддячитися минулій Конвенції за це, що вибрала мене по третій раз до уряду, відповідною організаційною працею, та коли мої старання приєднати нових членів не вдавалися, я дав почин до створення клюбу під назвою „Молодь У. Н. Союзу". До клюбу вступили молоді, тут роджені, члени місцевих відділів У. Н. Союзу, і від літа 1947 року вони здобули собі загальне признання за працю в користь У. Н. Союзу і в користь української справи. Цей клюб послужив до створення нового відділу, ч. 399, у Вилкс-Беррі. Голова цього Клюбу, Мих. Малищак, причинився найбільше до цього нового способу ширення Союзової ідеї серед молоді. Мені мило вітати його як делеґата на цій Конвенції.

Були випадки, що я виконував працю не в ролі заступника головного предсідника, а все ж таки завдяки цему урядові. В році 1947 я виступав на Конвенції Ліґи Молоді у Филаделфії з рефератом на тему української преси в Америці. Через три роки я дописував до Юкрейнієн Вікли, а літом 1948 року протягом шістьох тижнів заступав її редактора. В своїх дописах я намагався розбудити в молоді любов і пошану до свого народу й до У. Н. Союзу.

Впродовж 12 років я служив з вдоволенням нашій дорогій організації як заступник головного предсідника і ніколи не бавився мріями про досягнення найвідповідальнішого уряду, яким може кого наділити український нарід в Америці. Тому немилосерно вразила мене вістка про смерть головного предсідника, бл. п. Миколи Мурашка. Це був кінець моєї організаційної безжурності. До кінця каденції лишився майже рік, і я потішав себе цим, що Союзові не грозить ніяка небезпека та що членство має доволі часу зорієнтуватися відносно заступлення втрати в проводі нашої організації.

В день перед похороном, 5-го серпня 1949 року, відбулося засідання головного Екзекутивного Комітету, де постановлено, що я перебираю обов'язки головного предсідника, що впродовж місяця серпня буду працювати в канцелярії У. Н. Союзу, а опісля буду доїжджати до канцелярії, коли заходитиме конечна потреба.

Це й зроблено. Я працював в канцелярії до кінця серпня, підписував чеки, виручував редактора Юкрейнієн Вікли, коли цей брав літні вакації, а в наступних місяцях я вернувся до Вилкс-Беррі до своєї учительської праці. Від цього часу мені не було потреби часто доїжджати до канцелярії, бо справи були такі, що давалися наладнати поштою або двома членами Екзекутиви в канцелярії. Я певний, що У. Н. Союз не потерпів по причині моєї відсутности в канцелярії, а натомість ви, панове Делеґати й Делеґатки, не маєте причини журитися, що доля накинула вам мене, та що я опинюся без праці. У. Н. Союз знаходиться тепер у ваших безпечних руках. Радьте розумно й чесно, маючи на увазі добро нашої славної організації і добро українського народу. На вас бо звернені очі і надія мільйонів розпорошених по світі українців, як теж тисячів членів, яких ви заступаєте.

ЗВІТ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВ. ПРЕДСІДНИКА УНС МАРІЇ МАЛЄВИЧ

Шановні Делеґатки і Делеґати:

Як заступниця головного предсідника і член Екзекутиви У. Н. Союзу, я, згідно зі статутом, виконувала всі наложені на мене обов'язки на протязі чотирьох років останньої каденції. Я все мала на увазі довір'я делеґатів 21 конвенції, які вибрали мене на цей уряд у тім переконанні, що я, принявши його, буду виконувати свої обов'язки совісно і якнайкраще для добра і розвитку нашої дорогої організації.

За останніх чотири роки я була приявна на трьох річних засіданнях і на кожному з них я давала докладне звідомлення з цілорічної моєї Союзової праці в окрузі Питсбурґа. Тепер подаю тільки загальний звіт за чотири роки.

В половині червня 1946 року я, з доручення головного предсідника, їздила до Форд Сиґі, Па., до відділу 63, щоб повитати Союзових ветеранів, котрих було поверх сотні і які щойно повернули з різних фронтів другої світової війни. Відділ у Форд Сити є найбільший в Пенсилвенії, і завдяки довголітньому секретареві п. Личакові та іншим відділовим урядникам, майже стопроцентово зорганізований.

В такій самій справі була я в жовтні в Ембридж, у відділах 276 і 34.

З нагоди мойого побуту в Дітройті, Міш., зайшла я на збори 292 відділу та зложила привіт від Екзикутиви У. Н. Союзу.

В січні 1947 року я полагодила невдоволення членів у відділі 34 в Ембридж, Па. 4. травня промовляла на ювілею 230 відділу в Йонґставн, О. Заступала Союз на З'їзді Молоді в Питсбурґу в днях 22-23 листопада та відбула організаційні збори 30. листопада в Карнеґі, Па.

В грудні 1948 року за моїм стараннням відбувся шістдесятлітній Ювілей 53 відділу, що є одним з перших основників У. Н. Союзу. На цім ювілею я виголосила відповідний реферат.

В ювілейнім 1949 році я була приявна в Ню Йорку на ювілею злучених відділів, що відбувся старанням нюйорської молоді. 2. жовтня промовляла я на ювілею злучених відділів в Йонґставн, О. В тому ж році я промовляла на паленню морґеджу у відділі 161 в Ембридж, Па. 12. грудня була приявна на річних зборах 132 відділу. 18. грудня в 396 відділі, а 29. грудня відбула організаційні збори чотирьох відділів: 134, 136, 264 і 384 в Карнеґі, Па.

Рівнож вела я переписку з відділовими урядниками та відвідувала їх відділи особисто з власної волі, або з доручення головної канцелярії, особливо підчас річних засідань. Я знаю про потреби наших відділів, всі їхні недомагання.

Як заступниця головного предсідника, я була приявна на всіх засіданнях Екзекутиви, на які лише мене покликувано. Протоколи з цих засідань були завжди поміщені в „Свободі". Крім того, в кожнім річнім і конвенційнім звідомленню головного касіера та секретаря були подані обширні і подрібні інформації з цілої діяльности нашої великої організації, тож зайво було б мені ще раз повторювати історії морґеджів, бондів, інвестицій, процентів та інших фінансових трансакцій. Я хочу лише підчеркнути, що у всіх справах я кермувалася здоровим розсудком та почуттям глибокого обов'язку і відповідальности супроти нашої дорогої організації. На перше місце я завжди ставила справедливе добро ширшого загалу членства.

Кожного року скликала я загальні організаційні збори всіх відділів Питсбурщини. На таких загальних зборах було, звичайно, заступлених понад двадцять відділів і з кожного такого зібрання відділові урядники розходились до своїх громад з повним вдоволенням та більшою енергією до дальшої організаційної праці.

В Питсбурській окрузі за останніх чотири роки не було жадного організатора, а на сімдесять кілька відділів в цій околиці конечно потрібний постійний організатор. Бо хоча відділи, як у Форд Сиґі, Ембридж, Арнолд, Алеквіпа та Савт Сайд, призначену їм квоту перевиконали вдвоє, то знову є такі відділи, що не приєднали ані по одному членові під час ювілейної кампанії. Деякі інші ледви дотягли призначену їм квоту. Кажуть, що в Америці є понад пів мільйона українців. Я думаю, що з того найменше одна п'ята, отже сто тисяч, повинні стояти в рядах членства У. Н. Союзу.

Становище головного урядника У. Н. Союзу є таке, що часом треба брати участь в різних українських чи американських імпрезах, — щоб задокументувати заінтересування У. Н. Союзу даними справами. Тому і я, де лише могла, не жалувала труду ні коштів та всюди поїхала. Наприклад, на Світовий Конґрес Жіноцтва у Филаделфії, на Український Конґрес у Вашинґтоні, на Ювілей Молоді в Ню Йорку і т.п.

Отсе все, що відноситься до моєї праці на Союзовім полі.

Я вірю, що теперішня Конвенція принесе бажаний успіх Українському Народному Союзові та честь і славу Україні.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ УНС ДМИТРА ГАЛИЧИНА

за час від 1-го січня 1946 до 31-го грудня 1949 року.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Загальний рух повнолітніх членів за час від 1-го січня 1946 до 31-го грудня 1949 року.

З початком січня 1946 р. було всіх повнолітніх членів ... 34,075

	Принято нових	Принято наново	Принято з перес. лист.	Принято з інших кляс	Принято зі старого до нового роду обезпеч.	
В 1946 році	1,673	319	395	115	8	
В 1947 році	1,803	338	217	98	8	
В 1948 році	2,535	321	335	117	6	
В 1949 році	5,824	445	553	161	4	
Загальний рух У приходах	11,835	1,423	1,500	491	26	15,275
					Разом	49,350

	Суспендовано	Відійшли з перес. лист.	Відійшли до інших кляс	Відійшли до нового роду обезпеч.	Відійшли з готівкою	Відійшли на випл. обезп.	Відійшли з випл. обезп.	Відійшли на безплатне продовж.	Померли	
В 1946 р.	624	403	113	8	240	26	7	16	305	
В 1947 р.	606	222	98	8	226	24	5	20	354	
В 1948 р.	676	362	117	6	205	34	6	10	338	
В 1949 р.	1,574	569	159	4	266	35	9	19	361	
Загальн. рух у розходах	3,480	1,556	487	26	937	119	27	65	1,358	8,055

З кінцем грудня 1949 року було всіх повнолітних членів ... 41,295

За 4 роки число повнолітних членів збільшилося з 34,075 до 41,295, отже на 7,220 членів.

Загальне число повнолітніх членів відповідно до кляс обезпечення:

З кінцем 1949 року було членів у старім роді обезпечення ... 253
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками до 70 року життя ... 772
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками впродож 20 років ... 11,795
В обезпеченні, платнім за життя, з вкладками впродож 20 років ... 7,653
В новім обезпеченні, на ціле життя, для нових ченів ... 9,286
В новім обезпеченні, на ціле життя, для старих членів ... 11,536

Разом 41,295

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТМЕНТ

Загальний рух дітей за час від 1-го січня 1946 до 31-го грудня 1949 року.

З початком січня 1946 року було дітей ... 11,645

	Принято нових	Принято наново	Принято з переступ. листами	Принято з інших кляс	
В 1946 році	1,131	115	151	60	
В 1947 році	1,503	176	86	66	
В 1948 році	1,686	139	117	62	
В 1949 році	2,330	207	215	114	
Загальний рух у приходах	6,650	637	569	302	8,158
				Разом	19,803

	Суспендовано	Відійшли з перес. лист	Відійшли до інших кляс	Відійшли до повнолітніх членів	Відійшли з готівкою	Від. з вип. обезпеч.	Від. на вип. обезпеч.	Від. на без. обезпеч.	Померли	
В 1946 р.	473	149	64	486	88	1	—	3	12	
В 1947 р.	455	95	66	406	76	—	2	3	16	
В 1948 р.	469	128	62	236	62	1	1	4	10	
В 1949 р.	818	244	113	438	79	—	8	5	16	
Заг. рух у розходах	2,215	616	305	1,566	305	2	11	15	54	5,089

З кінцем грудня 1949 року було всіх дітей членів ... 14,714

Молодечий Департамент зріс з числа 11,645 на 14, 714, отже збільшився на 3,069.

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту ... 3,118
У клясі 2. Молодечого Департаменту ... 908
У клясі 3. Молодечого Департаменту ... 2,452
У клясі 4П на $ 250 Молодечого Департаменту 171
У клясі 4П на $ 500 Молодечого Департаменту 2,746
У клясі 4П на $1000 Молодечого Департаменту 994
У клясі 5Е на $ 250 Молодечого Департаменту 296
У клясі 5Е на $ 500 Молодечого Департаменту 2,732
У клясі 5Е на $1000 Молодечого Департаменту 799
У клясі 6С на $ 500 Молодечого Департаменту 351
У клясі 6С на $1000 Молодечого Департаменту 147

Разом 14,714

Загальне число повнолітніх членів і дітей:

З початком 1946 року було всіх повнолівних членів і дітей ... 45,720
З кінцем 1946 року було всіх повнолітних членів і дітей ... 46,669
З кінцем 1947 року було всіх повнолітних членів і дітей ... 48,282
З кінцем 1948 року було всіх повнолітних членів і дітей ... 50,873
З кінцем 1949 року було всіх повнолітних членів і дітей ... 56,009

Загальне число повнолітніх членів і дітей,

це є, всіх активних членів і таких, що є на безплатному продовженні, або на виплаченому обезпеченні, їх вік з кінцем 1949 року та сума, на яку вони були обезпечені.

Вік	Число членів	Сума обезпечення	Вік	Число членів	Сума обезпечення
0	345	$236,850.00	47	403	276,769.00
1	706	451.150.00	48	425	292,980.00
2	989	592,550.00	49	543	369,043.00
3	924	550,850.00	50	667	466,725.00
4	756	439,700.00	51	820	573,761.00
5	751	410,650.00	52	995	721,123.00
6	836	462,762.00	53	1,182	851,274.00
7	831	441,009.00	54	1,352	975,482.00
8	784	390,500.00	55	1,173	878,006.00
9	687	303,334.00	56	1,167	874,856.00
10	655	276,141.00	57	1,015	772,068.00
11	586	249,726.00	58	843	651,304.00
12	589	250,406.00	59	876	672,792.00
13	607	260,656.00	60	812	634,803.00
14	696	290,864.00	61	890	709,795.00
15	614	262,394.00	62	683	541,081.00
16	676	328,325.00	63	567	445,605.00
17	739	374,498.00	64	487	385,360.00
18	772	434,375.00	65	377	306,475.00
19	841	503,436.00	66	334	270,354.00
20	878	551,779.00	67	267	208,400.00
21	926	590,248.00	68	235	188,159.00
22	1,086	711,535.00	69	172	131,852.00
23	1,199	818,586.00	70	143	104,472.00
24	1,370	937,586.00	71	101	77,894.00
25	1,304	927,704.00	72	70	56,362.00
26	1,380	981,737.00	73	73	53,572.00
27	1,360	966,633.00	74	52	37,293.00
28	1,447	1,057,986.00	75	41	31,290.00
29	1,395	1,018,471.00	76	26	18,640.00
30	1,431	1,039,347.00	77	23	19,590.00
31	1,491	1,091,103.00	78	16	14,336.00
32	1,243	937,394.00	79	10	9,327.00
33	1,191	897,045.00	80	9	7,327.00
34	1,050	798,061.00	81	4	4,000.00
35	1,019	766,535.00	82	1	500.00
36	815	594,745.00	83	5	4.500.00
37	778	582,540.00	84	2	2,000.00
38	607	449,941.00	85	1	500.00
39	618	446,932.00	86	—	—
40	553	392,216.00	87	1	1,000.00
41	483	354,797.00	88	—	—
42	406	292.053.00	89	2	1,623.00
43	420	301,971.00	90	1	1,000.00
44	394	287,531.00	91	1	100.00
45	430	294,401.00			
46	458	323,696.00	Разом	56,983	$38,566,142.00

Загальне число активних членів по стейтах.

СТЕЙТ	З кінцем грудня 1945 разом старших і дітей	Діти	Повнолітні чени	З кінцем грудня 1949	Разом
California	—	3	21	24	—
Connecticut	1,788	619	1,540	2,159	+ 371
Delaware	274	36	234	270	— 4
Florida	—	10	18	28	—
Illinois	2,680	1,020	3,001	4,021	+ 1,341
Indiana	168	48	186	234	+ 66
Kansas	62	16	59	75	+ 13
Maryland	356	207	517	724	+ 368
Massachusetts	968	391	770	1,161	+ 193
Michigan	2,044	622	1,929	2,551	+ 507
Minnesota	299	116	272	388	+ 89
Missouri	342	108	309	417	+ 75
Manitoba, Can.	111	52	198	250	+ 139
New Hampshire	111	26	105	131	+ 20
New Jersey	5,621	1,390	5,288	6,678	+ 1,057
New York	9,349	3,159	8,734	11,893	+ 2,544
North Dakota	16	26	11	37	+ 21
Ohio	3,870	1,120	3,262	4,382	+ 512
Ontario, Can.	2,263	1,346	2,010	3,356	+ 1,093
Oregon	12	5	6	11	— 1
Pennsylvania	13,979	3,823	11,523	15,346	+ 1,367
Quebec, Can.	385	263	371	634	+ 249
Rhode Island	706	183	622	805	+ 99
Saskatchewan Can.	—	17	39	56	—
Wisconsin	108	45	107	152	+ 44
Wyoming	9	—	8	8	— 1
West Virginia	9	63	155	218	+ 19
Разом	45,720	14,714	41,295	56,009	+ 10,289

ЗАГАЛЬНИЙ РУХ ВІДДІЛІВ ВІД 1-го СІЧНЯ 1946 ДО 31-го ГРУДНЯ 1949 Р.

З початком січня 1946 року було 466 відділів.

Впродовж чотирьох років були зорганізовані отсі відділи:

Від. ч. 114, в Шікаґо, Ілл.
Від. ч. 189, в Филаделфії, Па.
Від. ч. 203, в Ню Йорк, Н. И.
Від. ч. 240, в Істон, Мд.
Від. ч. 257, в Лос Анджеліс, Кал.
Від. ч. 260, в Берлін, Мд.
Від. ч. 285, в Морісвіл, Па.
Від. ч. 368, в Маямі, Фла.
Від. ч. 398, в Бінґгемтон, Н. И.
Від. ч. 399, в Вілкс Бері, Па.
Від. ч. 402, в Твін Сіті, Мінн.
Від. ч. 412, в Вантаг, Н. И.
Від. ч. 418, в Торонто, Онт., Кан.
Від. ч. 419, в Реджайна, Саск., Кан.
Від. ч. 430, в Філяделфія, Па.
Від. ч. 431, в Ст. Джонсвіл, Н. И.
Від. ч. 436, в Кіченер, Онт., Кан.
Від. ч. 440, в Еспанола, Онт., Кан.
Від. ч. 444, в Саскатун, Саск., Кан.
Від. ч. 447, в Вал Дор, Квібек, Кан.
Від. ч. 449, в Вотерфорд, Онт., Кан.
Від. ч. 471, в Монтріол, Квібек, Кан.

Відділи приняті наново:

Від. ч. 453, в Торонто, Онт., Кан.
Від. ч. 458, в Гемілтон, Онт., Кан.

Злука Відділів:

Від. ч. 12 і ч. 8, злучилися, створивши один відділ ч. 8, в Йонкерс, Н. И.

Від. ч. 27 і ч. 76, злучилися, створивши один відділ ч. 76, в Нюарку, Н. Дж.

Від. ч. 203 і ч. 183 злучилися, створивши один відділ ч. 183, в Дітройт, Міш.

Від. ч. 240 і ч. 14 злучилися, створивши один відділ ч. 14, в Нюарк, Н. Дж.

Від. ч. 257 і ч. 70 злучилися, створивши один відділ ч. 70, в Джерзі Сіти, Н. Дж.

Від. ч. 285 і ч. 362 злучилися, створивши один відділ ч. 362, в Брістол, Па.

Від ч. 307 і ч. 261 злучилися, створивши один відділ ч. 261, в Вілямставн, Н. Дж.

Від. ч. 368 і ч. 241 злучилися, створивши один відділ ч. 241, в Вунсакет, Р. Ай.

Від. ч. 402 і ч. 326 злучилися, створивши один відділ ч. 326, в Авока, Па.

Від. ч. 412 і ч. 154 злучилися, створивши один відділ ч. 154, в Глен Лайон, Па.

Від. ч. 418 і ч. 29 злучилися, створивши один відділ ч. 29, в Нантікок, Па.

Від. ч. 430 і ч. 85 злучилися, створивши один відділ ч. 85, в Гейзелтон, Па.

Відділи Суспендовані:

Від. ч. 453, в Торонто, Онт., Кан.
Від. ч. 458, в Гемілтон, Онт., Кан.

Відділи Розвязані:

Від. ч. 88, в Порт Джервіс, Н. Й.
Від. ч. 285, в Ферел, Па.
Від. ч. 419, в Нюберг, Н. Й.
Від. ч. 444, в Дітройт, Міш.

З початком 1946 року було всіх відділів УНС ---- 466
Упродовж чотирьох років: зорганізовано нових відділів ------------ 22
відділи приняті наново -------------- 2
двадцять чотири відділи злучилися, створивши відділів ----- 12

Разом 502

Упродовж чотирьох років: суспендовано ------- 2
розвязано ---------- 4
злучилися --------- 24

Разом 30

З кінцем 1949 року було відділів УНС ---------- 472

Рух повнолітних членів і дітей за 1946, 1947, 1948 і 1949-тий рік у кожному відділі зокрема й число членів, яке кожний відділ мав з кінцем 1945 і з кінцем 1949 року.

Відділ	МІСЦЕВІСТЬ	З кінцем грудня 1945 р.	Нові члени	Приняті наново	Приняті з переступними листами	Приняті в інших клас	Приняті зі старого до нового роду	Суспендовані	Відійшли з переступними листами	Відійшли до інших клас	Відійшли до старших членів У.Н.С.	Відійшли до нового роду	Померли	Відійшли зі зворотом в готівці	Відійшли на виплачене обезпеч.	Відійшли на безплатне продовж.	З кінцем грудня 1949 р.	РІЗНИЦЯ
1	Shamokin, Pa.	190	45	45	—	3	—	56	—	3	7	—	23	6	—	—	188	— 2
2	Mt. Carmel, Pa.	134	23	12	9	1	—	14	—	1	6	—	7	5	—	—	146	+ 12
3	Elizabeth, N. J.	87	16	1	2	1	—	1	1	1	1	—	3	1	4	—	95	+ 8
4	Jersey City, N. J.	36	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	8	3	—	—	26	— 10
5	Astoria, N. Y.	222	67	1	3	3	—	5	1	3	7	—	5	3	—	1	271	+ 49
6	Hastings on Huds., N. Y.	26	4	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	28	+ 2
7	McAdoo, Pa.	235	55	34	2	3	—	56	14	2	13	—	11	10	—	1	222	— 13
8	Yonkers, N. Y.	160	53	2	37	1	—	12	4	1	8	—	8	—	—	2	218	+ 58
9	St. Clair, Pa.	150	25	8	—	—	—	24	8	—	12	—	8	3	—	—	128	— 22
10	Ansonia, Conn.	67	14	7	—	3	—	9	1	3	—	—	9	—	—	—	69	+ 2
11	Johnstown, Pa.	131	22	1	—	3	—	9	4	3	8	—	—	6	1	—	126	— 5
13	Watervliet, N. Y.	55	57	1	—	2	—	1	10	2	3	—	1	1	—	—	97	+ 42
14	Newark, N. J.	30	221	—	31	7	—	18	14	7	3	—	—	—	—	—	250	+ 220
15	Clune, Pa.	11	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	10	— 1
16	Spring Valley, N. Y.	47	9	2	1	—	—	3	—	—	2	—	1	3	—	—	50	+ 3
17	McKeesport, Pa.	79	26	2	—	4	—	10	—	4	9	—	—	—	—	—	88	+ 9
18	Seymour, Conn.	50	4	—	—	—	—	3	—	—	1	—	8	—	—	—	42	— 8
19	Homer, Pa.	13	3	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	12	— 1
20	Hamtramck, Mich.	197	36	5	5	6	—	5	5	6	5	—	5	3	—	—	210	+ 13
21	Binghamton, N. Y.	105	23	2	7	3	—	3	1	3	7	—	2	6	—	2	116	+ 11
22	Chicago, Ill.	128	11	1	8	1	—	1	2	1	5	—	1	5	—	—	134	+ 6
23	Derby, Conn.	58	20	—	—	1	—	2	4	1	3	—	1	—	1	—	67	+ 9
24	Rankin, Pa.	76	8	1	1	1	—	4	—	1	4	—	5	2	—	—	71	— 5
25	Jersey City, N. J.	72	78	12	16	3	—	15	10	3	4	—	3	—	2	—	144	+ 72
26	Tams, W. Va.	16	14	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	27	+ 11
28	Mahonoy Plane, Pa.	125	43	2	—	—	2	9	9	—	5	2	6	9	—	—	132	+ 7
29	Nanticoke, Pa.	116	53	1	32	3	—	7	1	3	8	—	6	7	—	1	172	+ 56
30	Breslau, Pa.	79	15	22	1	—	—	26	—	—	8	—	3	—	—	—	80	+ 1
31	St. Clair, Pa.	84	6	4	1	1	—	10	1	1	5	—	2	3	—	—	74	— 10
32	Forbes Road, Pa.	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	
33	Chicago, Ill.	156	71	2	4	4	—	7	3	5	10	—	4	10	—	—	198	+ 42
34	Ambridge, Pa.	38	5	—	—	2	—	2	10	2	1	—	—	2	—	—	28	— 10
35	Phila., Pa.	21	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	+ 5
36	Rochester, N. Y.	146	29	1	—	2	—	10	5	2	—	—	2	6	—	—	153	+ 7
37	Elizabeth, N. J.	92	16	—	5	2	—	—	—	2	—	—	5	—	1	—	107	+ 15
38	Auburn, N. Y.	154	126	3	2	12	—	10	5	12	8	—	7	2	—	—	253	+ 99
39	Syracuse, N. Y.	351	107	—	2	2	—	23	—	2	9	—	14	15	—	—	399	+ 48
40	Erie, Pa.	21	28	50	1	—	—	50	—	—	2	—	—	—	—	—	48	+ 27
41	Jeanette, Pa.	35	11	—	1	—	—	2	8	—	5	—	1	2	—	—	29	— 6
42	Passaic, N. J.	122	51	3	2	—	—	5	6	—	5	—	5	2	—	1	154	+ 32
43	Simpson, Pa.	36	4	9	—	1	—	14	—	1	3	—	2	—	2	—	28	— 8
44	Northampton, Pa.	93	19	—	1	—	—	4	2	—	4	—	6	1	1	—	95	+ 2
45	Phila., Pa.	246	139	10	11	9	—	24	2	9	13	—	8	7	—	—	352	+ 106
46	New York, N. Y.	15	59	4	4	1	—	13	3	1	—	—	1	—	—	—	65	+ 50
47	Bethlehem, Pa.	72	30	—	4	10	—	11	—	10	1	—	—	1	—	—	93	+ 21
48	Plains, Pa.	59	13	100	5	4	—	111	—	4	1	—	4	1	—	—	60	+ 1
49	Toronto, Ont., Canada	41	30	1	3	1	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	71	+ 30
50	Lorain, Ohio	126	13	1	1	—	—	2	5	—	3	—	1	10	1	—	119	— 7
51	Yatesboro, Pa.	47	28	—	—	3	—	—	2	4	4	—	—	—	—	—	68	+ 21
52	Holyokd, Wass.	78	13	1	—	1	—	1	1	1	—	—	3	—	2	—	85	+ 7
53	Pittsburgh, Pa.	111	26	4	3	7	—	7	3	7	2	—	3	—	—	—	129	+ 18
54	Wallingford, Conn.	66	33	2	—	1	—	6	1	1	3	—	3	5	3	—	80	+ 14
55	Curtis Bay, Md.	75	224	21	—	8	—	95	33	8	2	—	3	1	—	—	186	+ 111
56	Wheeling, W. Va.	103	28	—	—	1	—	4	3	1	2	—	1	5	1	—	115	+ 12
57	Cohoes, N. Y.	162	46	1	—	—	—	6	—	—	7	—	4	3	1	—	188	+ 26
58	Utica, N. Y.	147	118	1	4	2	—	4	5	2	7	—	—	4	—	—	250	+ 103
59	Bridgeport, Conn.	176	59	15	15	2	—	16	1	2	2	—	7	10	1	—	288	+ 52
60	Lundys Lane, Pa.	27	21	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	46	+ 19
61	Latrobe, Pa.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	—	—	—	19	—	—	9	—	—	2	1	—	58	— 1
62	W. Phila., Pa.	67	17	—	4	3	—	4	3	3	—	—	—	1	—	—	80	+ 13
63	Ford City, Pa.	427	142	9	—	—	—	34	13	—	20	—	7	2	—	—	502	+ 75
64	Paterson, N. J.	110	17	1	—	1	—	10	3	1	3	—	3	4	—	—	105	— 5
65	Elizabeth, N. J.	136	17	—	2	—	1	3	—	—	5	1	9	3	3	—	132	— 4
66	New York, N. Y.	68	13	3	—	—	—	4	1	—	—	—	5	—	—	—	74	+ 6
67	Ansonia, Conn.	107	15	4	2	1	—	8	1	1	8	—	8	3	1	—	99	— 8
68	E. Chicago, Ind.	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	4	— 7
69	New York, N. Y.	85	32	2	6	—	—	4	4	—	—	—	8	2	—	—	107	+ 22
70	Jersey City, N. J.	159	32	—	28	—	—	—	—	—	2	—	11	1	—	1	204	+ 45
71	Rossford, Ohio	73	36	1	13	2	—	5	—	2	2	—	1	1	—	—	114	+ 41
72	Titusville, Pa.	52	4	8	—	1	—	13	—	1	2	—	2	8	—	—	39	— 13
73	Providence, R. I.	52	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	51	— 1
74	New Castle, Pa.	57	6	5	—	5	—	6	—	5	3	—	3	—	—	—	56	— 1
75	Detroit Mich.	165	64	2	6	4	—	9	19	4	—	—	4	3	—	—	202	+ 37
76	Newark, N. J.	208	55	5	33	4	—	12	4	4	5	—	7	6	—	1	266	+ 58
77	Yorkville, Ohio	62	2	1	—	1	—	5	—	1	—	—	1	—	—	1	58	— 4
78	Minersville, Pa.	60	10	59	—	—	—	68	—	—	7	—	4	—	—	—	50	— 10
79	Broadalbin, N. Y.	21	8	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	26	+ 5
80	Calumet City, Ill.	44	10	3	1	—	—	5	—	—	1	—	2	—	—	—	50	+ 6
81	Curtis Bay, Md.	77	27	2	1	—	—	5	2	—	3	—	4	1	—	—	92	+ 15
82	New Alexandria, Pa.	57	2	28	—	—	—	35	—	—	2	—	—	—	—	—	50	— 7
83	Phila., Pa.	173	70	7	9	3	—	11	—	3	5	—	6	5	1	—	231	+ 58
84	Southport, Conn.	100	40	1	2	—	—	6	—	—	1	—	1	2	2	—	131	+ 31
85	Hazleton, Pa.	168	58	15	14	2	—	54	2	1	16	—	5	7	2	1	169	+ 1
86	Olyphant, Pa.	118	16	—	—	1	—	7	1	1	4	—	7	4	—	—	111	— 7
87	Lancaster, N. Y.	123	24	1	—	3	—	2	—	3	6	—	1	3	6	—	130	+ 7
89	Etna, Pa.	34	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	33	— 1
90	Centralia, Pa.	193	37	7	4	2	1	21	18	2	15	1	10	1	—	—	176	— 17
91	McKees Rocks, Pa.	272	31	10	1	—	—	19	11	—	11	—	13	4	1	—	255	— 17
91	Portland, Ore.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	— 1
93	Central Falls, R. I.	33	9	—	—	2	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—	39	+ 6
94	Hamtramck, Mich.	500	272	56	15	7	—	86	4	7	19	—	18	10	2	—	704	+ 204
95	Bath, Pa.	35	4	8	—	—	—	10	—	—	4	—	—	—	—	—	33	— 2
96	Pittsburg, Pa.	248	96	8	5	7	—	39	2	7	11	—	8	8	—	—	289	+ 41
97	Passaic, N. J.	118	17	3	3	—	—	4	4	—	3	—	1	4	3	3	119	+ 1
98	Shenandoah, Pa.	91	7	4	1	—	—	10	6	—	3	—	2	4	—	—	78	— 13
99	Wilkes-Barre, Pa.	124	29	5	10	1	—	8	16	1	7	—	9	5	—	—	123	— 1
100	Gary, Ind.	66	11	1	2	—	—	1	—	—	2	—	2	—	1	—	74	+ 8
101	Export, Pa.	24	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	20	— 4
102	Cleveland, Hhio	439	125	2	17	13	—	20	15	13	12	—	17	5	2	—	512	+ 73
103	Milwaukee, Wisc.	87	17	—	2	6	—	2	4	6	2	—	4	2	—	—	92	+ 5
104	Perth Amboy, N. J.	123	18	—	—	1	—	2	—	1	—	—	7	—	1	—	131	+ 8
105	Phila., Pa.	137	63	2	15	—	—	5	4	—	2	—	3	3	—	—	200	+ 63
106	Chicago, Ill.	203	63	10	2	—	—	19	4	—	4	—	4	3	2	—	242	+ 39
107	Hammond, Ind.	36	50	1	—	1	—	3	1	1	3	—	1	1	—	—	78	+ 42
108	Lakewood, Ohio	64	6	5	1	1	—	4	1	1	2	—	2	—	—	—	67	+ 3
109	Bentleyville, Pa.	111	31	3	—	1	—	14	2	1	5	—	4	2	—	—	118	+ 7
110	Vandergrift, Pa.	14	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	+ 11
111	Joliet, Ill.	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
112	Cleveland, Ohio	312	44	2	18	1	—	16	8	1	11	—	14	8	3	—	316	+ 4
113	Derry, Pa.	44	21	—	1	—	—	3	7	—	1	—	2	—	—	—	53	+ 9
114	Chicago, Ill. Org. 12. 49.	—	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	
115	Canton, Ohio	24	1	2	—	—	—	3	—	—	1	—	—	1	—	—	22	— 2
116	Trenton, N. J.	63	25	—	5	3	—	9	—	3	1	—	—	1	—	—	82	+ 19
117	New York, N. Y.	57	48	5	10	—	—	9	4	—	—	—	6	1	1	—	99	+ 42
118	Pittsburgh, Pa.	76	16	1	—	—	—	13	1	—	4	—	2	2	—	—	71	— 5
119	Campbell, Ohio	46	21	—	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—	—	—	62	+ 16
120	Aliquippa, Pa.	164	37	2	—	5	—	3	4	5	8	—	3	7	—	—	178	+ 14
121	Rome, N. Y.	123	30	4	5	—	—	6	3	—	7	—	4	3	1	1	137	+ 14
122	Taunton, Mass.	41	8	—	4	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	49	+ 8
123	Scranton, Pa.	113	21	2	—	1	—	1	—	1	4	—	7	4	—	1	119	+ 6
124	Ormrod, Pa.	84	20	—	—	4	—	—	1	4	6	—	4	—	—	—	93	+ 9
125	Chicago, Ill.	164	152	3	4	11	—	20	9	11	1	—	1	4	—	—	288	+ 124
126	Slickville, Pa.	68	7	—	—	1	—	3	—	1	4	—	3	—	—	—	65	— 3
127	Bufallo, N. Y.	219	48	8	3	1	—	21	1	1	10	—	2	—	—	—	244	+ 25
128	Clifton Hgts, Pa.	29	20	—	1	1	—	1	—	1	2	—	2	—	1	—	44	+ 15
129	Whitestone, N. Y.	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	14	— 1
130	New York, N. Y.	303	121	33	15	9	—	50	12	9	1	—	13	9	3	—	384	+ 81
131	Muskegon Hgts, Mich.	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	5	— 2
132	McKeesport, Pa.	94	18	11	—	—	—	24	—	—	2	—	1	3	—	—	93	— 1
133	Newark, N. J.	96	26	—	2	1	—	4	4	1	2	—	2	1	1	—	110	+ 14
134	Carnegie, Pa.	54	6	—	4	—	—	2	1	—	—	—	4	—	—	—	57	+ 3
135	Smoke Run, Pa.	51	6	8	—	1	—	10	—	1	4	—	3	4	—	3	41	— 10
136	Carnegie, Pa.	155	26	5	—	2	—	16	2	2	12	—	6	5	—	—	145	— 10
137	W. Easton, Pa.	138	20	—	1	—	—	1	—	—	5	—	2	5	1	—	145	+ 7
138	Glastonbury, Conn.	53	16	1	—	—	—	2	2	—	2	—	3	1	—	—	60	+ 7
139	Chicago, Ill.	56	12	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	60	+ 4
140	Youngstown, Ohio	71	26	2	2	—	—	2	—	—	5	—	3	2	—	1	88	+ 17
141	Dearborn, Mich.	38	15	—	5	2	—	2	1	2	1	—	—	1	—	—	53	+ 15
142	Dlizabeth, N. J.	129	60	10	—	1	5	18	—	1	9	5	2	8	1	—	161	+ 32
143	Great Meadows, N. J.	129	35	—	1	—	—	—	4	—	2	—	2	2	1	—	154	+ 25
144	Scranton, Pa.	60	11	2	—	—	—	7	4	—	2	—	2	—	—	—	58	— 2
145	Altoona, Pa.	79	52	—	—	—	—	9	—	—	5	—	1	2	1	—	113	+ 34
146	Detroit, Mich.	143	46	—	2	1	—	3	—	1	2	—	4	1	—	—	181	+ 38
147	Allentown, Pa.	404	95	2	5	1	—	14	7	1	23	—	14	12	2	—	434	+ 30
148	Baltimore, Md.	43	12	—	—	1	—	7	—	1	2	—	—	—	1	—	45	+ 2
149	Lackawanna, N. Y.	54	13	2	4	—	—	4	—	—	3	—	—	4	—	2	60	+ 6
150	Pittsfield, Mass.	214	31	4	1	1	—	16	—	1	5	—	6	10	—	—	213	— 1
151	Allentown, Pa	139	28	1	—	2	—	4	4	2	9	—	2	3	2	1	143	+ 4
152	Newark, N. J.	38	11	—	12	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	59	+ 21
153	Canonsburg, Pa.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	
154	Glen Lyon, Pa.	24	1	2	18	—	—	8	3	—	—	—	2	1	—	—	31	+ 7
155	Perth Amboy, N. J.	355	69	3	9	3	—	18	3	3	9	—	15	7	—	—	384	+ 29
156	Chester, Pa.	149	66	1	4	—	—	7	—	—	—	—	4	4	—	—	205	+ 56
157	Wilkes-Barre, Pa.	21	5	—	—	2	—	—	2	2	—	—	—	2	—	—	22	+ 1
158	Brooklyn, N. Y.	217	59	16	12	3	—	28	3	3	17	—	12	3	—	—	241	+ 24
159	Scranton, Pa.	56	9	10	3	—	—	17	—	—	5	—	3	2	—	—	51	— 5
160	Jamaica, N. Y.	67	19	—	—	2	—	3	—	2	—	—	3	2	9	—	69	+ 2
161	Ambridge, Pa.	144	107	2	16	7	—	10	2	7	1	—	7	3	—	—	246	+ 102
162	Scranton, Pa.	25	3	6	1	—	—	7	5	—	2	—	3	—	—	1	17	— 8
163	Phila., Pa.	179	67	5	14	4	—	10	10	4	3	—	3	10	—	—	229	+ 50
164	Berwick, Pa.	267	93	8	—	3	—	23	—	3	13	—	4	23	—	—	305	+ 38
165	Toledo, Ohio	71	17	—	—	1	—	1	—	1	5	—	1	1	—	—	80	+ 9
166	Pottstown, Pa.	35	4	9	—	—	—	19	3	—	1	—	—	1	—	—	24	— 11
167	Toledo, Ohio	85	25	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3	—	—	104	+ 19
168	Perth Amboy, N. J.	126	38	4	1	2	—	6	—	2	4	—	5	6	—	—	148	+ 22
169	Edwardsville, Pa.	19	2	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3	—	—	1	14	— 5
170	Jersey City, N. J.	165	75	6	1	12	—	14	2	12	5	—	4	1	—	—	221	+ 56
171	Jersey City, N. J.	69	25	1	2	3	—	3	1	2	1	—	—	5	—	—	88	+ 19
172	Whippany, N. J.	43	12	—	6	—	—	3	3	—	1	—	1	6	—	—	47	+ 4
173	Wilmington, Del.	76	13	2	2	—	—	3	—	—	6	—	1	10	—	—	73	— 3
174	Oxford, N. J.	28	6	3	—	—	—	4	—	—	5	—	2	5	—	—	21	— 7
175	Detroit, Mich.	175	44	—	8	2	—	10	3	2	9	—	7	4	—	—	194	+ 19
176	Chicago, Ill.	138	59	2	2	2	—	8	2	2	12	—	4	4	1	2	168	+ 30
177	Providence, R. I.	93	34	—	—	1	—	4	6	1	—	—	5	1	—	—	111	+ 18
178	Manchester, N. H.	111	29	—	—	1	—	1	3	1	2	—	1	2	—	—	131	+ 20
179	St. Louis, Mo.	189	29	2	8	6	—	13	1	6	6	—	7	1	2	—	198	+ 9
180	Akron, Ohio	81	37	—	3	4	—	5	—	3	2	—	—	5	2	—	108	+ 27
181	Manville, R. I.	62	11	3	—	—	—	—	8	—	1	—	4	—	—	2	61	— 1
182	Clifton, N. J.	110	18	2	7	2	—	3	1	2	4	—	5	8	1	—	115	+ 5
183	Detroit, Mich.	79	104	—	36	5	—	3	2	5	—	—	2	1	2	—	209	+ 130
184	New York, N. Y.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
185	Mayfield, Pa.	51	5	2	—	—	—	4	—	—	1	—	2	2	—	—	49	— 2
186	McAdoo, Pa.	59	14	—	4	3	—	2	1	3	4	—	1	1	—	—	68	+ 9
187	Taylor, Pa.	50	5	3	2	1	—	3	1	1	1	—	3	1	—	—	51	+ 1
188	Durhamville, N. Y.	36	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	34	— 2
189	Phila., Pa. Org. 2. 47	—	97	—	18	2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	114	
190	Peoria, Ill.	18	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	17	— 1
191	Troy, N. Y.	106	15	—	4	—	—	—	—	—	6	—	2	2	1	—	114	+ 8
192	Herkimer, N. Y.	136	56	10	2	—	—	4	11	—	4	—	5	4	—	—	176	+ 40
193	Taylor, Pa.	40	3	1	—	—	—	4	1	—	3	—	4	—	—	—	32	— 8
194	New York, N. Y.	30	486	4	15	9	—	83	25	9	—	—	2	2	—	—	423	+ 393
195	Peekskill, N. Y.	25	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	21	— 4
196	Jersey City, N. J.	29	4	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	29	
197	Madison, Ill.	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	
198	Port Jervis, N. Y.	18	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3	—	—	—	13	— 5
199	Amherst, Mass.	43	17	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	1	—	—	55	+ 12
200	Ozone Park, N. Y.	228	70	7	—	3	—	14	5	3	1	—	2	5	—	—	278	+ 50
201	Coaldale, Pa.	39	1	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	2	—	—	35	— 4
202	Auburn, N. Y.	34	3	—	1	—	—	2	2	—	—	—	1	1	—	—	32	— 2
203	New York, N.Y., Org. 5.49.	—	76	—	40	6	—	12	4	6	—	—	—	—	—	—	100	
204	New York, N. Y.	1216	234	41	5	6	—	108	59	6	2	—	20	20	6	1	1280	+ 64
205	Emerald, Pa.	24	5	—	—	1	—	—	—	1	3	—	1	3	—	—	22	— 2
206	Woonsocket, R. I.	355	86	8	4	8	—	6	3	8	1	—	13	8	4	3	415	+ 60
207	S. Deerfield, Mass.	63	14	1	—	—	—	2	2	—	2	—	2	4	—	—	66	+ 3
208	Scranton, Pa.	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	15	— 1
209	Carteret, N. J.	33	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4	2	—	1	25	— 8
210	Bronx, N. Y.	44	16	1	—	2	—	1	—	2	3	—	1	1	—	—	55	+ 11
211	Stapleton, N. Y.	124	15	2	4	—	—	2	8	—	2	—	4	5	—	—	124	
212	Wheeling, W. Va.	53	9	1	—	1	—	4	1	1	—	—	4	1	—	—	53	
213	Bayonne, N. J.	170	42	—	—	4	—	3	3	4	5	—	9	3	—	—	189	+ 19
214	Chicago, Ill.	20	1	1	—	—	—	5	—	—	1	—	1	—	—	—	15	— 5
215	Hornell, N. Y.	40	26	—	—	1	—	6	—	1	—	—	1	—	—	—	59	+ 19
216	W. Pullman, Ill.	28	11	—	3	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	40	+ 12
217	Rochester, N. Y.	302	91	4	7	4	—	15	5	4	3	—	17	9	3	—	352	+ 50
218	Campbell, Ohio	158	56	13	4	2	—	15	1	2	4	—	5	2	1	3	199	+ 41
219	Newark, N. J.	380	101	24	12	3	—	49	29	3	12	—	8	19	—	—	400	+ 20
220	Chicago, Ill.	171	97	4	6	1	—	19	1	1	11	—	5	2	—	—	240	+ 69
221	Chicago, Ill.	557	728	20	14	13	—	100	15	12	24	—	23	9	1	2	1146	+ 589
222	W. Pullman, Ill.	47	7	—	—	—	—	3	5	—	2	—	—	1	—	—	43	— 4
223	Wilkes-Barre, Pa.	295	25	2	5	9	—	11	12	9	19	—	6	14	2	1	262	— 33
224	Salem, Mass.	30	9	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	45	+ 15
225	Desloge, Mo.	19	8	—	—	—	—	4	—	—	2	—	1	—	—	—	20	+ 1
226	Rochester, N. Y.	45	30	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	—	70	+ 25
227	Ramey, Pa.	44	7	2	—	1	—	10	1	1	1	—	5	4	—	—	32	— 12
228	St. Clair, Pa.	54	6	—	—	—	—	2	—	—	2	—	1	—	—	—	55	+ 1
229	Scranton, Pa.	97	7	3	1	3	—	3	4	3	2	—	9	6	—	—	84	— 13
230	Youngstown, Ohio	361	129	6	17	3	—	34	3	3	12	—	10	11	1	3	439	+ 78
231	Nesquehoning, Pa.	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	
232	Donora, Pa.	61	10	—	—	2	—	—	—	3	—	—	1	3	—	—	66	+ 5
233	Lorain, Ohio	41	16	1	6	2	—	1	—	2	5	—	2	5	—	—	51	+ 10
234	Elizabeth, N. J.	149	76	2	—	4	—	10	3	4	9	—	2	5	—	1	197	+ 48
235	Rossford, Ohio	114	10	1	—	7	—	13	11	7	1	—	1	4	—	—	95	— 19
236	Sayre, Pa.	121	10	1	—	2	—	4	—	2	6	—	2	4	—	—	116	— 5
237	Chester, Pa.	216	61	2	5	2	—	15	33	2	6	—	10	7	1	1	211	— 5
238	Boston, Mass.	331	136	—	1	1	—	5	12	1	10	—	9	9	—	—	423	+ 92
239	Phila., Pa.	267	26	2	—	2	—	—	14	2	—	—	7	12	7	2	253	— 14
240	Easton, Md. Org. 6. 49.		118	3	5	3	—	51	7	3	—	—	—	—	—	—	68	
241	Woonsocket, R. I.	47	5	—	17	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	65	+ 18
242	Frackville, Pa.	140	78	18	1	1	—	27	2	1	23	—	10	2	—	—	173	+ 33
243	W. Pullman, Ill.	75	5	—	2	1	—	1	—	1	3	—	3	1	—	—	74	— 1
244	Bellefonte, Pa.	18	7	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	21	+ 3
245	Trenton, N. J.	103	40	—	5	3	—	—	1	3	6	—	3	1	—	—	137	+ 34
246	Crompton, R. I.	42	11	—	4	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	56	+ 14
247	Wilmington, Del.	198	42	2	1	4	—	11	2	4	14	—	8	9	1	1	197	— 1
248	Coatesville, Pa.	84	21	6	—	—	—	8	1	—	5	—	1	2	1	—	93	+ 9
249	Barnesboro, Pa.	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	17	— 1
250	Cos Cob, Conn.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	8	— 4
251	Cleveland, Ohio	192	61	1	12	2	—	28	2	2	9	—	4	1	—	—	222	+ 30
252	Chicago Ill.	96	69	—	4	2	—	5	1	2	2	—	5	2	—	—	154	+ 58
253	Ludlow, Mass.	80	30	—	4	—	—	13	—	—	1	—	1	2	—	—	97	+ 17
254	New Britain, Conn.	124	64	7	7	8	—	12	1	8	8	—	3	7	1	—	170	+ 46
255	W. Newton, Pa.	44	2	1	—	1	—	1	—	1	2	—	1	5	—	—	38	— 6
256	Riverhead, N. Y.	45	12	—	12	1	—	1	—	1	—	—	2	1	—	—	65	+ 20
257	Los Angeles, Cal. O.9.49	—	15	—	9	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	21	
258	Hautzdale, Pa.	30	6	3	—	2	—	4	1	2	3	—	1	3	—	—	27	— 3
259	Chicago, Ill.	191	25	5	—	1	—	10	—	1	1	—	3	3	—	—	204	+ 13
260	Berlin, Md. Org. 10. 49	—	50	2	—	1	—	24	2	1	—	—	—	—	—	—	26	
261	Williamstown, N. J.	47	5	4	22	—	—	20	—	—	3	—	—	—	—	—	55	+ 8
262	Ansonia, Conn.	68	20	1	—	—	—	2	—	—	2	—	3	2	—	—	80	+ 12
263	Fulton, N. Y.	23	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	23	
264	Carnegie, Pa.	130	4	2	—	1	—	9	—	1	1	—	—	7	—	—	119	— 11
265	Minersville, Pa.	46	25	—	—	4	—	1	—	4	—	—	4	5	—	—	61	+ 15
266	Amsterdam, N. Y.	119	103	—	—	2	—	4	—	2	5	—	4	—	3	—	206	+ 87
267	Westbury, N. Y.	55	13	—	—	—	—	1	1	—	1	—	2	—	2	1	60	+ 5
268	Frankford, Pa.	112	22	—	7	—	—	5	—	—	3	—	5	4	—	—	124	+ 12
269	Rochester, N. Y.	15	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	20	+ 5
270	Jersey City, N. J.	164	24	6	3	—	—	10	—	—	2	—	6	8	—	1	170	+ 6
271	Elmira, N. Y.	97	32	5	—	—	—	11	1	—	3	—	2	2	2	—	113	+ 16
272	Maplewood, N. J.	39	12	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	52	+ 13
273	Wheeling, W. Va.	27	7	—	1	—	—	6	2	—	3	—	—	—	—	—	24	— 3
274	Youngstown, Ohio	228	51	3	4	—	—	31	11	—	25	—	5	2	—	—	212	— 16
275	Jersey City, N. J.	81	18	—	—	1	2	3	2	1	—	2	3	—	—	1	90	+ 9
276	Ambridge, Pa.	241	99	2	10	4	—	18	3	4	10	—	5	11	—	—	305	+ 64
277	Hartford, Conn.	236	92	2	8	9	—	20	1	9	11	—	5	3	—	1	297	+ 61
278	Wilkes-Barre, Pa.	18	4	2	—	—	—	1	2	—	2	—	2	—	—	—	17	— 1
279	Zanesville, Ohio	36	7	—	—	—	—	9	—	—	1	—	—	—	—	—	33	— 3
280	Scranton, Pa.	126	13	2	1	—	—	11	4	—	5	—	5	1	—	—	116	— 10
281	Bayonne, N. J.	149	59	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	3	—	—	201	+ 52
282	Wilkes-Barre, Pa.	29	6	—	1	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	33	+ 4
283	Auburn, N. Y.	125	37	—	1	1	—	4	2	1	—	—	9	5	—	—	143	+ 18
284	E. St. Louis, Ill.	78	28	2	—	—	3	2	—	—	—	3	4	—	3	3	96	+ 18
286	Jersey City, N. J.	80	12	—	1	—	—	4	—	—	2	—	5	—	—	—	82	+ 2
287	Jersey City, N. J.	47	36	5	38	7	—	17	2	7	—	—	—	1	—	—	106	+ 59
288	Bethlehem, Pa.	201	36	—	8	4	—	9	4	4	11	—	9	6	—	4	202	+ 1
289	Irondequoit, N. Y.	34	30	—	5	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	68	+ 34
290	Curtis Bay, Md.	57	162	11	3	3	—	52	19	3	—	—	2	—	—	—	160	+ 103
291	Cleveland, Ohio	147	75	7	2	1	—	27	8	1	7	—	1	5	—	—	183	+ 36
292	Detroit, Mich.	537	168	17	42	7	—	39	9	7	22	—	13	10	3	5	663	+ 126
293	Brooklyn, N. Y.	129	57	2	1	—	—	6	3	—	—	—	4	1	—	—	175	+ 46
294	Rahway, N. J.	30	1	1	—	4	—	—	1	4	—	—	2	1	1	—	27	— 3
295	Akron, Ohio	105	38	1	—	1	—	1	2	1	—	—	2	2	—	3	134	+ 29
296	New Kensington, Pa.	253	67	7	1	1	—	15	7	1	15	—	6	5	1	—	279	+ 26
297	Barnesboro, Pa.	13	5	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	—	14	+ 1
298	Bronx, N. Y.	66	21	2	—	6	2	5	—	6	2	2	5	2	—	—	75	+ 9
299	Buffalo, N. Y.	63	14	—	—	1	—	1	—	1	6	—	4	—	—	—	66	+ 3
300	Johnstown, Pa.	83	28	2	4	—	—	5	—	—	1	—	4	4	—	—	103	+ 20
301	Chicago, Ill.	108	42	4	7	3	—	15	—	3	—	—	7	2	—	—	137	+ 29
302	Jackson, Mich.	11	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	11	
303	Derry, Pa.	86	9	—	1	2	—	1	1	2	5	—	1	5	1	—	82	— 4
304	Buffalo, N. Y.	89	44	7	2	1	—	10	—	1	8	—	2	5	—	1	116	+ 27
305	Mahonoy City, Pa.	148	87	2	6	4	—	11	23	4	11	—	3	2	—	1	192	+ 44
306	Linden, N. J.	36	9	—	2	1	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	43	+ 7
307	Boston, Mass.	26	2	—	—	—	—	3	23	—	—	—	2	—	—	—		
308	E. St. Louis, Ill.	68	22	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	86	+ 18
309	Saginaw, Mich.	50	10	—	—	—	—	10	1	—	2	—	1	—	—	—	46	— 4
310	Brooklyn, N. Y.	83	6	14	5	1	—	20	—	1	3	—	3	—	—	1	81	— 2
311	Jessup, Pa.	12	4	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	14	+ 2
312	So. Plainfield, N. J.	78	14	3	11	—	—	15	12	—	5	—	3	6	—	—	65	— 13
313	Smithmill, Pa.	22	13	—	2	—	—	10	1	—	2	—	—	—	—	—	24	+ 2
314	Hazleton, Pa.	15	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	23	+ 8
315	Perth Amboy, N. J.	12	—	1	12	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	24	+ 12
316	Rochester, N. Y.	297	102	6	2	—	—	12	—	—	10	—	7	6	—	—	372	+ 75
317	Syracuse, N. Y.	77	17	—	—	—	—	2	—	—	—	—	4	3	—	—	85	+ 8
318	Northampton, Pa.	109	19	—	—	2	—	6	2	2	2	—	3	1	—	—	114	+ 5
319	Nanticoke, Pa.	89	36	12	1	3	—	14	4	3	15	—	7	3	—	—	95	+ 6
320	Baltimore, Md.	97	48	5	5	—	—	14	2	—	1	—	1	2	—	—	135	+ 38
321	Phoenixville, Pa.	87	36	—	1	2	—	4	3	2	9	—	2	2	—	—	104	+ 17
322	Newark, N. J.	45	13	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	56	+ 11
323	Kansas City, Kans.	62	20	—	—	1	—	2	—	1	3	—	—	2	—	—	75	+ 13

(Дальше буде).

Про „москофілів" і „Руський Собор" у Львові в 1848 р.

(До статті Д. Горняткевича: Перший з'їзд українських учених у Львові в 1848 р.).

В нарисі Д. Горняткевича про перший з'зд українських учених у Львові в днях 19-26 жовтня 1848 р. („Свобода" з 23-31 серпня ц. р. чч. 195-8, 200-2), читаємо, що „на декілька днів перед з'їздом т. зв. „Собор русских" (через два „сс") у Львові й партія польських ворохобників постановили всіми засобами, а то навіть насильством перешкодити намірам українських науковців. І так москвофіли („Русскій (через два „сс") Собор" видрукували великі оповістки з різними нікчемними наклепами проти українців і порозклеювали їх по вулицях міста, а поляки погрожували навіть збройним нападом і погромом усім учасникам", („Свобода" з 29 серпня, ч. 200). Теж подано, що „з невідомих причин не брав участи в з'їзді Іван Вагилевич, член „Руської Трійці" й видатний етнограф" („Свобода", з 25 серпня, ч. 197).

Уже в старому підручнику історії української літератури Олександра Барвінського на середні школи згадується, що Іван Вагилевич покинув у 1848 без дозволу львівської митрополичої консисторії свою парохію і став редактором „Дневника Руского" (через одно „с"), органу „Руского (через одно „с") Собору" створеного для протидіяння „Головній Руській Раді" польськими дідичами та еміґрантами з Придніпрянщини українського походження, які притягнули туди й деяких українських діячів, що мабуть більше вірили в польську силу в краю, ніж в опіку над українцями далекого цісарського уряду в Відні. Спершу деякі польські дідичі українського походження в Галичині хотіли ввійти до „Головної Руської Ради" у Львові та окружних руських рад в поодиноких округах краю. З надрукованих у „Вістнику Народного Дому" у Львові протоколах бережанської окружної ради довідуємося, що на її засіданні прихильно приняли заяву дідича Йосифа Шумлянського, що заявив свій поворот до народу своїх предків. Слід зазначити, що в надрукованому тексті зроблено помилку, надруковано „Шептицький", але Шептицьких не було в бережанській окрузі, що обіймала й пізніший окремий підгаєцький повіт з селом Шумлянами; Шептицькі були в Прилбичах у Яворівщині, де останній предок нашого митрополита Петро греко-католицького обряду — як довідуємося з шематизму перемиської епархії — помер у 1847 р. Проте в „Головній Руській Раді" її голова еп. Григорій Яхимович (згодом митрополит) заявив дідичам, що руський нарід не має своїх дідичів. Очевидно, не можна робити докорів нашому митрополитові, що він відсунув дідичів, бо вони хотіли взяти в свої руки тільки провід „Гол. Руської Ради", щоб її вести по лінії польських інтересів, бо згодом і посол Земялковський, що подавав себе за „русина по походженню, але за поляка по національності" виступав проти наших послів у Відні, так само і представник „Руського Собору" князь Лев Сапіга заступав польські інтереси на слав'янському з'їзді в Празі. Згадуваний Д. Горняткевичем гр. Агенор Голуховський, що вписався в члени „Галицько-руської Матиці" і при закладинах угольного камення цісарем Франц-Йосифом І „Народного Дому" у Львові підносив тост „Многая літа руському народові". Позірно гейби пірвав з. тогочасним польським громадянством своєю співпрацею з австрійським урядом, який тоді вішав на шибениці або всаджав до тюрми польських боєвиків за незалежність Польщі.

Але польський історик Бронислав Лозинський виказав у початках нашого століття, що Голуховський був великим польським патріотом, який своєю політикою врятував польський стан посідання в Галичині, маючи вплив на молодого цісаря він ударемнив заходи „Головної Руської Ради" в справі утворення автономного „Руського Краю" з Галичини, Буковини й Закарпаття, й переконав австрійський уряд, що слід розв'язати батальон руських (українських) стрільців-добровольців, сформований „Головною Руською Радою" для боротьби з мадярськими повстанцями проти цісаря, вказуючи, що українці змагають до відірвання своїх земель від Австії й Росії та утворення власної незалежної держави. Легковірні русини вважали Голуховського своїм приятелем аж до 1859 р., коли він осягнув у Відні вільну руку для польонізації галицьких урядів і шкільництва, показав українцям свою правдиву польську ненависть до них.

З польських імігрантів з Придніпрянщини, які схоронилися до Галичини з приводу своєї участі в протиросійському повстанні, згадаємо Генрика Яблонського, який хоч брав участь на „з'їзді руських учених" належав також до „Руського Собору"; про нього писав пізніше москвофільський діяч о. Амвросій Шанковський, що це був „перший українець" у Галичині, тому, що Яблонський називав себе українцем тоді, коли галичани називали себе ще русинами. З замітніших галицьких українців членами „Руського Собору" були Кирило-Максим Вінковський, Іван Вагилевич, Юліян Лаврівський та Іван Федорович (дідич Вікна — батько пізнішого голови „Просвіти" Володислава). Кирило-Максим Вінковський виступав на польських зборах і в польській пресі з доманганням рівноправності українців з полякали, очевидно безуспішно, проте він вперто держався польської орієнтації. Іван Вагилевич, колишній побратим Маркіяна Шашкевича як член „Руської Трійці" опинився на становищі редактора „Дневника Руського" з нехіттю до святоюрців, що в особах митрополита Михайла й цензора Венедикта Левицьких ставилися вороже до починів „Руської Трійці" ввести народну мову до літератури; не був вдоволений парохією в глухому селі і рвався до літературної праці, тимто прийняв пропозицію редагувати часопис. Слід згадати, що й Маркіянові Шашкевичеві робили надію на редагування літературного часопису польські дідичі Вацлав Залеський та Тадей Василевський. Юліян Лаврівський став у 60-их рр. одним з провідників народовецького руху в Галичині. Як посол до краєвого сойму предложив він у 1869 р. проєкт українсько-польського порозуміння на основі рівноправности в Галичині; хоч позірно польські посли приняли спершу його пропозицію прихильно, проте поляки противставилися ввести цю рівноправність в урядах і шкільництві.

Чиж були „москвофіли" в 1848 р. в Галичині? У видрукованій в Сяноці в 1848 р. книжці польською мовою п. н. „Слово перестороги" вичисляє свящ. Василь Подолинський існування чотирьох партій в Галичині: 1) чисто-руської, що змагала безпосередньо до незалежної Руси (тобто України), або до славянської федерації, 2) польсько-руська (тобто „Руський Собор"), 3) австроруська, 4) російсько - руська. Себе уважав Подолинський за поклонника першої партії і тимто др Василь Щурат, який роздобув один примірник „Слова перестороги", сконфіскованого в 1848 р. австрійською цензурою, назвав його автора речником самостійної України в 1848 р. Вперше подав це др Щурат у львівському „Ділі" в 1914 р. (Початки українства в Галичині), після ннього повторив це др Михайло Лозинський (Галичина в життю України, Видання Союзу Визволення України, Відень 1916), врешті згадав про нього знов Щурат в окремій книжці: „На досвітку нової доби" (Львів 1920). Та з поданого Щуратом життєпису автора довідуємося, що Подолинський пішов шляхом польських повстанців у ряди мадярського протицісарського повстання, яке загрожувало грабежами й поневоленням карпатським українцям та іншим словянам: словакам, хорватам і сербам і тимто справжнім речником українських національних змагань у Галичині в 1848 р. була тільки „Головнна Руська Рада", що в своїй відозві до руського народу в своїм органі „Зоря Галицька" з 15. 5. 1848 р. (ч. 1) зазначила приналежність галичан до окремого 15-мільйонового українського народу та змагання до тих самих прав, які мають інші народи.

Ворожість поляків до українських національних змагань заставила галичан шукати поперття в австрійськім центральнім уряді. Це була властиво „чисторуська партія" з тимчасовою орієнтацією „австро-руської". А „російсько-руська"?

В початках 40-их рр. польські заговірники, щоб відвернути від себе увагу австрійської поліції, доносили її на галицько-українських діячів, серед яких називали еп. Григорія Яхимовича, крил. Михайла Малиновського, що вони „москвофіли". Навіть скромне упімнення польонофіла Кирила Максима Вінковського на одному польському вічі у Львові на весні народів за правами для русиннів зустріли поляки криком: „москаль, здрайца". Тимто джерелом інформації Подолинського про існування „російсько-руської партії" в 1848 р. в Галичині уважаю польські наклепи на галицько-українських національних діячів. Бо навіть перший галицький поклонник російського історика панрусиста Михайла Поґодіна Денис Зубрицький у початках 1848 р. годився на пропозицію Якова й Івана Головацьких редаґувати народною мовою літературно-науковий часопис „Галицька Пчола", який мав видавати Ставропигійський Інститут у Львові; свої історичні праці писав Зубрицький до 1848 р. польською і німецькою мовами, від 1849 р. російською. Корифей москвофільського руху в Галичині в 60-их рр. Богдан Дідицький сам признається, що в 1848 р. дивився він на Московщину, так само як на Польщу, тільки споріднену з нашим народом своїм славянським походженням. Чільний москвофільський демагог у 60-70-их рр. свящ. Іван Наумович у 1848 р. вештався по Галичині як польський аґітатор; очунявся щойно на заліщицькому мості над Дністром, коли війт з с. Хрещатика на Буковині зірвав йому польську роґативку з голови й кинув до Дністра з словами: „От там твоя Польща!" На жаль, до москвофільства в 60-их рр. склонилися й два чільні побратими Маркіяна Шашкевича, що своїми доповідями одушевляли перший зїзд галицько-української інтелігенції у Львові т. зв. „зїзд руських учених" — Яків Головацький і Микола Устіянович.

Др Микола Андрусяк

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІДДІЛ НТШ ЗАПОЧАТКОВУЄ ОСІННЮ НАУКОВУ ПРАЦЮ.

Після вакаційної перерви, установи Відділу почали знов свою науково-дослідну працю. Як перша зорганізувалася на новому терені Комісія Права й Суспільних Наук на засіданні під проводом містоголови д-ра М. Стахова дня 26. серпня ц. р. В її склад входять дослідники правничих наук та економісти. На цьому зібранні присвячено згадку Покійному Голові, інж. Юліянові Павликовському, а потім обрано секретарем доц. д-ра Юрія Фединського. М. Стахів виголосив доповідь на тему: „Соціологічна й юридична якість новочасних „диктатур". Доповідач вийшов від тези, що диктатура в римському праві була легальною установою і тільки в нових часах вона стала синонімом насильства та беззаконня. Докази на те: недавні та останні часи.

Ю. Фединський зголосив доповідь про авторське право, яка відбудеться на наступному зібранні. В найближчому часі почнуть свою працю також інші комісії, як Мовознавча, Бібліологічна, що мають найбільше членів у своєму складі.

АКАДЕМІЧНІ ВЕЧОРІ НТШ НАПЕРЕДОДНІ ЗУСТРІЧІ З ГРОМАДЯНСТВОМ.

Щоб зазнайомити приступно українське Громадянство, а передусім Молодь, з останніми вислідами науки в різних ділянках, зокрема з українознавством, Відділ НТШ зорганізував осінню серію Академічних Вечорів, що будуть відбуватися в домівці Братства УСС-ів в Ню Йорку при Евню А, ч. 101., між 6 та 7 вулицями кожної першої та третьої неділі місяця від 5. години п. п.

Черга доповідей така:

В неділю 17. вересня від 5. год. інавґураційна доповідь М. Чубатого на тему: Українська наука на еміґрації.

В неділю 1. жовтня від 5. год. доповідь д-ра Я. Макарушки: Інфекційні недуги та їх лікування колись і тепер.

В неділю 15. жовтня вд 5. год. доповідь В. Січинського: Український тризуб і прапор.

В неділю 29. жовтня доповідь Ю. Фединського: Деякі випадки з подружого права в Америці.

В неділю 5. листопада доповідь Б. Калини: Основи модерної фізики, І.

В неділю 19. листопада доповідь Ю. Ревая: Боротьба за мову на Карпатській Україні в рр. 1919-1939.

В неділю 3. грудня доповідь К. Кисілеського: Українська народна пісня.

В неділю 17. грудня доповідь Н. Гірняка: Освітня праця Леґіону УСС-ів.

Після доповідей передбачені дискусії.

НАРАДА В НТШ В СПРАВІ НАГРОБНИКА ДЛЯ БЛ. П. Д-РА ІВАНА РАКОВСЬКОГО.

Дня 29. серпня відбулось зібрання представників Президії НТШ та б. учнів невіджалуваного Вчителя, щоб обговорити плян здвигнення нагробника для нього на нюарському кладовищі. Цю акцію заініціював Американський Відділ НТШ на те, щоб ушанувати пам'ять неструдженого голови НТШ, а продовжують його б. учні, щоб виявити свою вдячність за той труд, який він роками вкладав у їх душу, навчаючи особливою методою спостерігати явища природи та виховуючи любов до всього, що велике, гарне й добре. Вирішено запросити С. Литвиненка на виконавця проєкту та кошторису нагробника. Тому, що фонд на цю ціль не зрівняв ще навіть половини потрібних коштів, вирішено доручити Н. Гірнякові посилити збірку між учнями (429 Іст 6 вул., Ню Йорк, Н. И.) На зібрання були запрошені також представники Громадянства з Нюарку, що найбільше причинились до вшанування Покійника, але нажаль не могли явитись. Підкреслено жертвенність деяких учнів, що прислали недавно свої датки: інж. Г. Г. Скегар $5, Ольга Сукованченко з Рочестеру $40 за себе та за брата д-ра Н. Гаморака, вивезеного на Сибір, $40.

ЖЕРТВИ НА РІЗНІ ЦІЛІ, ПРИСЛАНІ ДО А. В. НТШ.

На НТШ: Українська Громада з Шікаго: $22, Г. Левуш з Елмайри $25 як вкладка члена-прихильника. Українське Культурне Товариство з Дітройту 800 примірників книжки Іваха „Юкреінс Кол Ту Амеріка".

На Український Вільний Університет: Українська Католицька Асоціяція з Вилменґик $34.50, Василь Кобринський з Ню Йорку: $22.22.

На Центр. Союз Укр. Студентства: Василь Кобринський $22.22.

„ПРОПАЩА СИЛА"

(Докінчення зі стор. 2-гої).

падок" нас, так би мовити, „не цікавить". Ми є „нація в поході", ми свою державність щойно хочемо здобути і нас цікавлять люди, що, власне, нині, в сьогоднішній обстановці, були б здібні провадити до того. Тут від державного діяча вимагаються якости ще вищі, ніж в реально існуючій державі.

Є такі причини на еміґрації, які, на наш погляд, відємно впливають на формулування у нас діячів державного маштабу.

Це, — поперше, вузька партійність, чи, вірніш, ексклюзивність, — постава деяких українських політичних груп, що виключали раніш чи виключають нині співпрацю з іншими українськими політичними групами на ґрунті загально-національнному. Будемо прямо говорити: це — Орґанізація Українських Націоналістів (Мельниківці), що стояла раніше на позиції виключности і Організація Українських Націоналістів Революціонерів (Бандерівці), що й нині відкидають співпрацю з іншими політичними групами. Одначе, недавна дійсність була така, що, власне, майже усі молоді українські сили йшли до тих груп. На великий жаль, в цих групах вони приходили „на готове", — була вже виироблена ідеологія і усталена програма і потрібний був лише послух у виконанню. Ця обставина мала дуже від'ємні наслідки: у багатьох молодих і обдарованих людей вона спинила духовий інтелектуальний розвиток, бо не треба було думати і критикувати. Все-ж українська вдача є глибша і тяжко піддається духовій нівеляції (як то є, напр., у німців). Наслідок цього був і є той, що в цих групах все ж опинилась значна кількість людей, що виявляли глибше зацікавлення національно-державними проблемами, студіювали їх і виступали у своїй пресі із статтями на ці теми.

У світі так ведеться, що найвидатніші публіцисти й журналісти, яких пізнає ширший загал, і є тими кандидатами на провідні становища в нації чи державі. На великий жаль, з видатнішими інтелектуальними силами з цих двох груп цього не сталося. Будучи передовсім партійцями, вони писали лише у своїй партійній пресі і в інших загально-національних органах майже ніколи не виступали. Через це ширший загал український, отой безпартійний український „народ", їх мало знає. А це — велика шкода, бо серед них були і є безперечно видатні й талановиті публіцисти, — люди з широкими національно-державними поглядами. Можна без великого труду назвати кілька десятків імен цих людей. Часто вони затратили половину свого життя на засвоєння, поглиблення й розроблення української національної проблематики, часто виключно ради української справи вони кінчали спеціяльні високі школи політичних наук в европейських центрах, багато з них мають і по дві високих щколи і знають перфектно европейські мови. Словом, це люди які були б цілком на свойому місці і на внутрішньому загально-українському і на міжнародному форумі, одначе, як таких, український загал їх не знає. Вірні груповій дисципліні, виросши в ній, вони, на жаль, не вийшли поза своє групове „гетто", віддавши йому свої сили, свої здібности і свій талант. Коли б з усіми цими даними вони вийшли свого часу на вільний загально-національний форум, — сьогодня ми не відчували б так гостро браку людей державного формату.

Друга причина відсутности у нас людей для вищої національної праці, — це наше історичне еміґраційне розпорошення. Люди, що й досі працювали біля інституцій і справ загально-національного значення, опинились помимо своєї волі на протилежних біґунах, за морями-океанами, коли участь у спільній роботі надзвичайно тяжка, часто майже виключена. А для тої категорії людей, про яких ми говорили вище, це — поглиблення їх життєвої і національної драми: віддати кращі літа підготові для служення високому ідеалу і опинитись в далекій Австралії „доживати віку", — трагедія не одної молодої душі...

І, нарешті, третьою причиною „відсутности" у нас людей для провідних становищ є, розуміється, наша бідність. національних фондів, що дали б можливість затруднити біля української справи наші кращі сили. Тут є ми свідками і сучасниками того процесу, який уже не раз переживала наша Нація. Колись ми віддали кращі свої сили для служення і движення культури російської і польської. Немало „зачіпилось" наших людей біля культурної прац по різних „Европах". А тепер доводиться нам чути про немалі успіхи наших доцентів, професорів та асистентів по американських школах. Це — ті люди, що мали б творити еліту української Нації, але яку вони помалу і поступово залишають...

Такі-то шляхи нашої справи...

Нині ми ще маємо людей, маємо „силу", але чи не „пропаща" та сила? Питання надзвичайної ваги. І дуже цікаво було б почути на нього відповідь людей, що роздумують над цими справами...

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

15 серпня 1900.

ВЕЛИКА РІЧНИЦЯ.

У статті під повищим заголовком пише о. Антін Бончевський: Якраз минув рік, коли то наші патріоти зїхалися до Филаделфії, щоб Американську Україну-Русь зорганізувати і навіть повести певним кроком вперед. На зїзді було 30 священиків і вони створили „Совіт". Цей „Совіт" мав в першу чергу скріпити саме товариство священиків і всіх неприявних на „соборі" запросити до вступлення в члени. Мав скликати чимскорше збори вже зі світськими делегатами церковних громад і перевести загальну організацію. Мав видавати шематизм і відбувати різні збори, получені з місіями й вічами для народу. І що з того зроблено? Як хто хоче знати, хай спитає самого „Совіта".

22. серпня 1900.

НОВІ ВИДАВНИЦТВА.

Календар на 1901 р. вийде при кінці теперішнього року і буде коштувати 50 ц. разом з пересилкою. Буде це цікава книжка з багатьома образками. Хочемо помістити в тім календарі бизнесовий провідник всіх наших українських бизнесменів. Замовлення й гроші висилати на адресу „Свободи" в Олифанті. — Вже друкується **„Русько-Англійський Провідник"** (книжка до науки англійської мови). Буде коштувати 25 ц., для тих, що замовлять її до вересня. — **„Дорога до Свідомости"**, праця А. Л. Перший розділ поміщений у „Свободі", призначений на передрук. Піднаголовок: „Капітал і Праця", а розділи такі: Як ділиться нинішня суспільність? Яке значення має праця робітника і хлопа? Чим є робітник, а чим повинен бути? Чи можна працею і ощадністю дійти до маєтку? Платнязробітника.

5. вересня 1900.

З КАНАДИ.

З Едмонтому повідомляють, що туди прибув о. Іван Заклинський, який недавно посвятив церкви у Винипегу і Гонор. Його назвали „генеральним вікарієм Американської Руси". — З Плезант Гом, у Манітобі пише І. Дрогомирецький, що там цього року велика біда і часами виглядає, наче б усі біди злізлися докупи. Тепер жнива. Тамтими роками можна було в цю пору заробити гроші, фармері розривали робітника, кожний з надією йшов з дому, а з грішми повертався додому. Сьогодні не можна дістати роботи по кілька тижнів, деякі порозходилися по компаніях. Нема собі чого завидувати: всім однакова біда.

ОПОВІСТКА.

Товариство Драматичне в Олифанті устроює 11 вересня вечерок з такою програмою: „Край дармоїдів" — комедія в двох актах. „Ґато на заручинах", селянська пригода в 1 акті. На павзі співи й декламації: „Ой Дніпре", баритонове сольо, відспіває Ник. Ардан; „Гетьмани" (сольо) відспіває Ів. Борух. Декламації виголосять: С. Кисільовський („О жидах"), Сава Чернецький („До Основяненка"), Максим Простогуб („Каменярі"), Ів. Борух („Руська родино"). Крім того хор відспіває на початку Американський Гимн, а на кінці „Хто з нами" — Вербицького.

„ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ".

Під таким заголовком поміщує „Свобода" в кожному числі, починаючи від 22 серпня, діточий відділ в англійській мові на чверть сторінки. У відділі є короткі оповідання, образки, жарти, вірші. Від 1 серпня 1900 „Свобода" виходить як тижневик, а перед тим була двотижневиком.

Др. Ростислав Сочинський

Здоров'я через раціональне відживлювання

2)

Мінеральні соли

Кожна машина, менше чи більше складна, вимагає певної регуляції. Це ж саме — й з людським тілом. Такі регулятори поруч з іншими складниками — це мінеральні соли різних елементів, як напр. вапно, сірка, йод, фосфор, магнезія, натрій, залізо, хльор та багато інших, які ми одержуємо з поживою. Крім цих завдань вони служать, як будівельний матеріял для будови костей, зубів, різних тканок, крови тощо. Денна потреба організму на ці соли знана і її окреслюється грамами чистої субстанції. Їх знаходимо в різних харчах, наприклад вапно — в сирі (0,9%), ріпі (0,3%), оріхах (0,28%), фосфор — в какао (0,7%), сояних зернах (0,67%), печінці (0,36%), залізо ж — у фасолі (10,5%), яйцях (8,6%), шпінаті (3,4%) і т. п.

Вода

Достава води для життя дуже важна, хоч би тому, що людське тіло, поруч інших складових частин, містить в собі дві третини води. Спрагу ми переносимо далеко гірше, як голод. Хвороби з великою втратою води організмом (наприклад тяжка бігунка) можуть довести до стану, що загрожує утратою життя.

Кожний більший дефіцит води в організмі доводить до неладу і розстрою переміни матерії та інших процесів. При лагодженні нашої їжі ми повинні завжди думати про це, що воду доставляється організмові не тільки у формі різних напитків, чи юшок, але що овочі та ярина містать в собі більшу частину води.

Так зване водяне господарство нашого організму стисло в'яжеться з переміною мінеральних субстанцій, а в першу чергу від змісту кухонної соли в поживі.

Вітаміни

Вітамінами називаємо ми під кальорійним оглядом безвартісні, одначе необхідні для відбудови й удержання при здоров'ї нашого організму. Їх брак викликає різні хвороби, звані авітамінозами. Їх скількість в окремих харчах міряється міжнародніми одиницями, або ж вагою в міліграмах.

Коли ще не так давно про їх існування взагалі нічого не чулось, сьогодні ми знаємо більше, як 30 різних вітамінів, а більшість з них можна продукувати синтетично. Про проблеми зв'язані з ними написано тисячі монографій.

Значіння вітамінів, як лікарство, сьогодні дуже часто переоцінюється. Нема майже не дуги, при якій би їх не застосовувалось. Хоч і приймання забагато вітамінів дуже рідко приносить шкоду організмові, все ж таки їх непотрібне розреклямовання відчиняє ворота спекуляції і дискредитує значіння цих, так цінних лікувальних засобів.

А-вітаміна — потрібна для росту й розвитку м'язів, костей, зубів, епітельної тканки в усьому людському тілі, зокрема дозволяє удержувати при здоров'і очні мембрани й робити їх відпорними на різні хвороби. Брак її викликає захворування шкіри, деґенерацію слезової оболонки всіляких органів, також певні недуги очей (одна з них знана в народній словесности як „куряча сліпота"), що не ліковані грозять абсолютною втратою зору.

А-вітаміна (у формі т. зв. провітаміни), виступає в петрушці, шпінаті, кучерявій капусті, помідорах, печінці, маслі, молоці.

Денна потреба дорослої людини на цю вітаміну: 2-6 тисяч міжнародних одиниць (1,2—3,6 міліграма чистої провітаміни).

Б,-вітаміна — має спроможність розпускатись у воді; тому існує небезпека, що харчі, які довго мокнуть у воді, можуть легко її витратити.

Вона має значіння при рості організму, для підтримки апетиту (стравлювання вуглеводнів), для удержання функцій нервових корінців і нормального перебігу вагітности й лятакції (витворювання молока вагітними жінками).

Клясичним репрезентантом Б,-авітамінози — хвороба **бері-бері** (хронічно деґенеративне запалення нервів), що доводить навіть до паралїжу окремих частин тіла.

Б,-вітаміну зустрічаємо у збіжжі (в лусці зернят — тому разовий хліб і не лущений риж!), оріхах, дріжджах, свіжих стручкових рослинах, молоці, жовтках яєць; у менших скількостях — в помідорах і бараболі.

Б,-віт. — досить відпорна на горяч, але її можна легко знищити, вживаючи при варенні соду, як це часто роблять необережні господині, щоб швидше зм'ягчити страву.

0,03 мґ. Б,-вітаміни — це денна потреба на неї для людського організму; вона зростає при деяких хворобах, зокрема недугах нервів.

(Докінчення буде).

„КОРОНАЦІЯ НОВОЇ „МІСС АМЕРИКИ" відбулася останньої неділі в приявності 20,000 осіб та під час великої паради в Атлантик Сіті в Ню Джерзі. „Коронацію" довершила Джекі Мерсер, попередня королева. Нововибраною з короною на голові та „берлом" в руках, є Йоленді Бетбіз, 21-літня „Місс Алабама" з Мобіл, того ж стейту. Вона є студенткою Алабамського університету і каже, що вміє варити.

● В останніх днях припадково виявилося, що один з американських летунів, який пропав в акції під кінець другої світової війни, є тепер на совєтській каторзі в одному з концентраційних таборів в Східній Німеччині.

ЦАЛЬДАРІС ТВОРИТЬ НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ УРЯД

Атени, 11. вересня. — Грецький король Павло доручив вчора лідерові популістичної партії, відомому державному мужеві Константинові Цальдарісові, створити новий уряд країни, після того, як уряд Венізельоса пішов у відставку, не одержавши парляментарної заяви довіря минулої суботи.

● Пес Волтера Смалія в Мемфіс, у стейті Тенесі, не їсть м'яса, тільки городовину. Зокрема любить він кукурудзу на качані і огірки.

● Тринадцятеро дітей згинуло в Італії, як автобус, яким вони їхали, скотився з гори, бо зіпсувалися гамульці.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Вільна Україна, від. 152, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в середу, 13. вересня, в год. 8. ввечір, в Ukrainian Center. Проситься усіх членів прибути на збори, бо буде роздача тикетів на баль, що відбудеться в жовтні і вибір заряду до праці на балі. — Уряд.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Запорожська Січ, від. 325, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в п'ятницю, 15. вересня в годині 8. ввечір, в Укр. Нац. Домі 216-218 Grand Street. Проситься членів конечно прибути тай вирівнати свої довги. Треба також заплатити за Свободу почавши від 1-го липня ц. р., бо секр. мусить звернути до гол. канцелярії. Буде справоздання з пікніку, як також піврічне фінансове справоздання. Приведіть нових членів до Союзу і Тов. Неприявні члени будуть підлягати карі після статуту. — Уряд.

Нові імігранти

Українці, що приїхали стараннямЗУАДКомітету дня 11. вересня:

Глива Іван, Марія, Стефанія, Ірина; Вац Андрій, Варвара, Микола; Забитовський Дмитро; Абрамов Іполіт, Ольга; Богомолов Василь; Бойлюк Константин; Боровський Володимир, Валерія, Галина, Тарас; Чабаля Євгенія, Юрій; Червонішенко Марія, Ольга, Віра; Діхтярук Дуня; Левко Василь, Бронислава, Маріян, Богдан; Малко Осип; Шмайда Михайло, Марія; Телезин Дмитро; Тодорук Євгенія, Мирослав; Топорницький Василь, Марія, Степан; Тор Володимир, Надія; Варчак Ілля, Анна; Слободян Микола, Степанія, Іван; Москаленко Олександер, Марія, Олександер, Віктор, Валентина.

Українці, що приїхали стараннями ЗУАДКомітету дня 12. вересня:

Гелетій Михайло, Кузняк Михайло, Агнешка; Приймак Катерина, Петро, Анна, Василь; Стрілка Іван; Сидор Павло; Захарків Василь; Гумен Ольга, Ольга, Михайло; Матолинець Тарас, Меланія, Іван, Марія;

Дня 17-го вересня приїдуть: Токар Марта; Шмак Григорій.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1. вересня 1950 помер по довгій і тяжкій недузі в Елізабет, Н. Дж.,

ІЛІЯ ГЕНЕҐА,

довголітний член і урядник Тов. Запорожської Січи, від. 234 У. Н. Союзу і касієр Українського Народного Дому в Елізабет, Н. Дж.

Покійний походив зі села Дегова, повіт Рогатин, Західна Україна, прожив 66 літ життя. Полишив у смутку жену Реґіну, сина Андрія, дочку Галину і сім внуків. Покійний був спокійної вдачі і не жалів жертв на українські народні цілі.

Похорон відбувся дня 4. вересня при численній участи членів українських організацій, родини і знакомих.

Хай земля Вашинґтона буде йому легкою.

П. Сташко, предс.;
В. Федин, кас.;
С. Могила, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую свого стрийка **ДМИТРА ВОРОНЯКА**, або його синів, що виїхав до Америки перед першою світовою війною зі села Липа коло Вірчи, пов. Перемишль. Хто про них знає, або він самий, прошу писати на адресу:

IWAN WORONIAK
Route 4, Box 317, Vienna, Virginia

Пошукую Балинську Евгенію похресницю і її чоловіка **Олександра** і сина **Юрка**, які приїхали до Ню Йорку 1. липня з табору Ашафенбург (Bois—Brule) Баварія. Родину цю прошу зголоситись на адресу:

MARIA LAZUTIN
Box 91, Littleton, Massachusets

ТАРЗАН, ч. 2426. Заклик на допомогу.

WHEN RANDY RACED TO INTERCEPT, TARZAN STOPPED---
AND CALLED TO MOLAT IN THE STRANGE APE TONGUE.
AS THE BIG APE BOUNDED FORWARD---
---RANDY SWUNG CLUB IN DESPERATION.

Коли Ренді побіг, щоб його стримати, Тарзан пристанув...

...і закликав Молата на поміч в дивній малпячій мові.

Як тільки великий малпюк кинувся вперед...

...Ренді замахнувся своєю палицею в розпуці.